

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСонз (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 9. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 17-го СІЧНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 17, 1984 No. 9. VOL. XCI.

Іменовано нового академічного декана в Менор коледжі

Дженкінтаві, Па. — Сестра Міріам Кларк, ЧСВВ, президент Менор джуніор коледжу повідомляла, що Сестру Целіну Школін, ЧС ВВ, іменовано на пост академічного декана.

Сестра Целіна має диплом магістра в освітній адміністрації з університету Вільямова і бакалавр в соціології з Сітон Голл університету. Сестра була настоятелькою монастиря Чину св. Василія Великого на Факс Чейсі. Вона також багато років вчила класи від 2-8-ї в початковій школі св. Йосафата в Пармі, Огайо, і там же була директоркою через п'ять років. В тому часі журнал "Моментум", який видає Асоціація крайової католицької освіти, видрукувала її статтю.

Сестра Целіна також студувала в Центрі для планованих змін в Сейнт Луїс, Мо., і була членом груп, які виконували працю поновлення в монастирі Сестер св. Василія. Її праця включала сесії вишколу інших груп в Сан Антоніо, Техас, Сейнт Луїс Мо., і в Кінгстоні, Канада. Сестра надає ще асистенткою доглядати Центру. В Менор коледжі вона була членом Ради Директорів.

Сестра Целіна

Менор Джуніор Коледж дворичний коледж, де можна отримати дипломи, асоційовані в галузях здоров'я, комерції, математичних і загальних наук. Коледж заснували Сестри Василіанки в 1947 році. Інформація щодо програм чи прийняття до коледжу можна отримати, пишучи на адресу: Manor Jr. College, Fox Chase Rd. and Forest Ave., Jenkintown, Pa. 19046, або телефонувати на число (215) 885-2360.

Відзначили 85-річчя української літератури в Канаді

Едмонтон, Альта (М. Коляков). — На програмі телебачення ("Кейбл 10") тут у грудні 1983 року відзначили 85-річчя української літератури в Канаді.

З доповіддю виступив д-р Яр Славутич, професор-емігрант Альбертського університету, що досліджує українську літературу по цей бік океану. Доповідач, показавши знімки першого українського поета в Канаді Івана Збуря, накреслив силуетку його життя і творчості. І. Збуря, фермер з Галичини, написав свій вірш "Кана-

дійські емігранти" 30-го грудня 1898 року, незабаром після прибуття до Альберти. Цей перший твір туземного українського письменства був надрукований у "Свободі" приблизно місяць пізніше. Повний текст цього вірша передруковано в "Західноукраїнському збірнику НТШ" (том 2, 1975), що його впорядкував також д-р Яр Славутич.

Заплановано вшанування інших, пізніших поетів і письменників, що почали свою творчість у Канаді.

Влаштовують вакаційний курс у Римі

Рим. — Український Католицький Університет у Римі влаштовує XIV Вакаційний курс від 21-го червня до 22-го липня 1984 року. Загальна тема курсу: "Напередодні Українського Тисячоліття". Темі викладає: Християнська філософія — основа християнського світогляду, Християнство і атеїстичний світогляд, Соціальне питання в творчості Митрополита Андрея, "Руська Правда" та її елементи християнського світогляду, Християнські елементи в українській літературі XIX століття, Сучасна українська мова: Вибрані питання, Італійська мова.

На Курсі викладатимуть: д-р Т. Кіс, д-р Ю. Старосольський, мгр А. Кравчук, д-р Л. Рудницький, д-р В. Лев, д-р Б. Лончина. До участі в Курсі запрошені не тільки молоді, але й старші особи, що цікавляться повними темами. Для студентів призначено теж деяку кількість стипендій на частинне покриття коштів.

Ближчі інформації про Курс дає проф. Василь Лев, 289 Wilton Rd., East Ridgfield, Conn. 06877; tel.: (203) 431-3785.

Адріан Бриттан дістав велике завдання

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Л. Волянська). — Прошачись з членом музичного факультету університету Нотр Дам Адріаном Бриттаном останньої весни і висловлюючи думку всіх — студентів, слухачів і критиків, Мері Атлі (Atley) з Савт-Бендської "Трібун", після багатьох найвищих похвал для молодого музиканта, скрипалю, диригента і музичного директора, сказала, що відходить він з високої школи Нотр Дам, сподівано, до речей більших і вищих.

І так воно і сталося у цьому випадку, як про це члени редакції щоденника довідалися з недавніх відвідин маестра Адріана Бриттана в "Свободі", коли він розповів тут про його новий контракт з Чикагським оперним театром, де він диригуватиме оперу "Продана наречена" Сметани — всі шість вистав. Це призначення означає, що мгр А. Бриттан вже незабаром відіде до Чикаго з Нью Йорку, де він проживав разом зі своїми батьками, відколи повернувся з міста Савт Бенд, Індіана, осідку університету. Місяць лютий і березень він керуватиме проблемами нової постановки цієї відомої опери видатного чеського композитора Берджіа Сметани, а сама опера ставитиметься цілий місяць квітень.

Маестро Адріан Бриттан на відвідинах у редакції "Свободи".

За А. Бриттаном вже добрий шлях музичного вияву, хоч він ще відносно дуже молодий людина. Про його блискучі виступи як скрипалю писала наша і чужа преса не раз. Так само високо визначився він у його професійній праці музичного директора і диригента.

ЗАКЛИК

В неділю, 22-го січня 1984 року, сповняється 65-та річниця проголошення Соборності і 66-та річниця державної Незалежності України.

Рік-річно українська спільнота в ЗСА відзначає ту світли річницю в особливо торжественний спосіб та включає у ці відзначування співмешканців цієї країни.

Президія Української Американської Координаційної Ради закликає свої відділи, організації, що є членами УАКР, та окремих громадян — прихильників, масово включитися по різних містах у відзначування Свята Державності 22-го січня та інформувати своє довкілля про День Української Незалежності.

Вивішення українських прапорів на українських установах і домах, відвідин місцевих властей і політиків, інформації для місцевої преси, радіо, телебачення, поруч із участю в Богослужбах і святкових зібраннях — повинні підтримувати у зв'язку із святкуваннями цієї світлої дати в нашій новітній історії, українську сучасну боротьбу з поневоленням України і з посиленою русифікацією, яка набирає в Україні шпору ширшого засягу.

Використаймо День Української Державності і Соборності не лише для внутрішньо-українського святкування, але й для посиленої інформації про поневолення України. Цим ми повинні звернути увагу вільного світу на право українського народу до самостійності і незалежності!

Президія Української Американської Координаційної Ради

Нью Йорк, січень 1984 р.

Представники громади зустрінуться з посадником Джерзі Сіті

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Представники громади в Джерзі Сіті, а також працівники в Головному Канцелярії Українського Народного Союзу і видавництва "Свобода" та "Українського Тижневика", матимуть зустріч з посадником Джерзі МекКеном у четвер, 19-го січня ц.р., з нагоди Дня Української Незалежності. При цій нагоді посадник підпише прокламацію Українського Дня і визначить

день вивішення українського прапору на шоглі біля американського зоряного прапору.

Зустріч, яку організує громада об'єднання біля Українського Народного Дому, відбудеться точно о год. 2-ї по полудні в міській ратуші. Збірка учасників в головному вестибюлі. Організатори просять молодіше організації прислати своїх представників в одностроях.

Громада в Елмайра Гайтс відзначить річницю державності

Елмайра Гайтс, Н.Дж. — Місцева громада відзначатиме тут в неділю, 22-го січня ц.р., річницю проголошення самостійності і соборності України державними актами з 22-го січня 1918-19 років, Свято спонзоруватиме Відділ УККА.

Святкування розпочнеться Службою Божою в наміренні українського народу, яку відправитиме о. Филип Бумбар, парох української католицької церкви св. Миколая, о год. 9:30 рано. Співатиме церковний хор під диригентурою Івана Ващишина.

Зараз там після Служби Божої відбудеться церемонія вивішення українського прапору і передача прокла-

мації проголошення Українського Дня, у якому візьмуть участь католицькі вівчари і громада. Церемонія відбудеться біля пам'ятника Тарасові Шевченкові на протилежності церкви св. Миколая.

Програма святкувань включатиме також святковий обід о год. 12-ї в церковній залі з участю американських представників, священства і репрезентантів української зорганізованої спільноти. Свячене слово виголосить ред. Ігор Дзябога українською і англійськими мовами. Вступ: 3.50 дол. для дорослих і 1 долар для дітей. Зголошуватись треба на число телефону: (607) 733-3635, або 732-2400.

ПРЕЗИДЕНТ ХОЧЕ ЗБІЛЬШИТИ ДОПОМОГУ ДЛЯ САЛЬВАДОРУ

Вашінгтон. — Офіційний представник Білого Дому повідомив у четвер, 12-го січня, про те, що Адміністрація президента Рональда Регена має намір звернутися до Конгресу, щоб схвалити 250 мільйонів доларів військової допомоги Сальвадору, майже чотири рази більше, ніж передбачалося на цей рік.

Він також сказав, що Адміністрація планує пов'язати цю пропозицію додаткової допомоги в 1984 році з другою пропозицією 350 доларів військової допомоги для Сальвадору на 1985 рік. Президент представить проєкт цього бюджету Конгресові 1-го лютого.

Щодо економічної допомоги для Центральної Америки в цілому, то Президент правдоподібно попросить Конгрес 400 мільйонів доларів цього року, приблизно половина з цієї суми призначена Сальвадору.

Президентська комісія, очолювана колишнім державним секретарем Генрі Кіссіджером, подала звіт Президентові свого розслідування положення в країнах Центральної Америки,

закликаючи Президента і Конгрес надати негайно збільшену військову та економічну допомогу країнам цього району, включаючи п'ятирічну програму допомоги в сумі 8 мільйонів доларів.

У звіті говориться, що така допомога конечно потрібна з огляду на загрозливе вмишування Советського Союзу і Куби у справи країн Центральної Америки, що являє собою основну загрозу для ЗСА.

Однак можна чути деякі голоси в Конгресі, які не погоджуються з оцінкою становища в Центральної Америки, зробленою президентською комісією. Наприклад, сенатор Даніел Мойнінген заявив, що він не бачить конкретних доказів, які підтверджували б висновки комісії про те, що советсько-кубинський виклик становить загрозу інтересам ЗСА.

Обговорюючи плани Адміністрації, високий представник Уряду заявив, що готується значне збільшення допомоги центральноамериканським країнам у 1985 році, яка досягне приблизно 1 мільярд доларів.

В Польщі підвищують ціни тільки на деякі продукти

Варшава, Польща. — Опилившись в атмосфері загального незадоволення і обурення всього польського суспільства заплянованим на перше січня 1984 року значним підвищенням цін на продукти харчування, польський уряд спочатку відкладав підвищення цін до 1-го лютого, а минулого тижня офіційно повідомив про залишення старих цін на такі продукти як харчова олія, свіжий сир та гірші сорти волового м'яса.

Вносячи поправки в запропоноване ще в листопаді підвищення цін, тепер польські власті вирішили дещо підривити і зрівноважити це підвищення. Наприклад, цін на хліб мали підвищитися на 50 відсотків, тепер їх підвищать лише на 25.

Нові пропозиції відносно підвищення цін були опубліковані в польських газетах минулого тижня, де особливо підкреслюється різке збільшення цін на крашні сорти м'яса і ковбасу, яких властиво в крамниках немає зовсім.

Хоч польський уряд, можливо, початково запропонував перебільшено високі ціни, щоб потім могли дещо понизити їх рівень і тим самим заспокоїти доведене до відчаю населення, нові пропозиції відразу викликають різку критику навіть з боку офіційної проурядової преси, яка була створена офіційними властями, щоб якоюсь заступити заборону вільної професії "Солідарність".

Представники уряду зустрілися з представниками офіційної професії, які мали погодитися на підвищення цін і постаратися переконати робітників у необхідності такого заходу уряду, але представники професії відразу на зустріч висловили свою критику.

Орган польської комуністичної партії газета "Трибуна Люду" писала, що, обговорюючи сучасну економічну і соціальну політику, представники професії звичайно відкинули запропоноване підвищення цін. Але уряд все таки наполягає, що деяке підвищення необхідне.

"Трибуна люду" цитує заступника прем'єра-міністра Мечислава Раковського, заявивши, що він сказав представникам 60 відділів професії, що "уряд вважає підвищення цін необхідним".

Підвищення цін у Польщі вже віддавна становить важку політичну проблему, яка викликала бурхливі політичні демонстрації та заворушення в 1970, 1976 і 1980 роках. Два комуністичні лідери країни були скинуті у наслідок заворушень, а саме: Владислав Гомулка в 1970 році та Едвард Герек у 1980 році.

У СВІТІ

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ справ понад 40 мусульманських країн зібралися в столиці Марокко Рабаті, щоб накреслити порядок дня для ісламської конференції, яка розпочалася в понеділок в Касабланці, Марокко. На першому засіданні міністри висловили сумну доповідь генерального секретаря конференції про роздори в мусульманському світі. Генеральний секретар Габіб Чатті сказав, що від часу останньої конференції, яка відбулася три роки тому в Мечі, криза серед мусульманських країн значно поглибилася і становить велику загрозу мусульманському світові.

КОЛИШНІЙ МІНІСТЕР ОБОРОНИ Ізраїля Арієль Шарон після того, як його кандидатуру на високу посаду в імміграційній установі відкинули, накинувся на своїх колег партії Герут за їх відмову надати йому міністерський портфель в уряді прем'єра-міністра Ісаака Шаміра. Партія Герут назначила Шарона головою імміграційної установи, але один із впливових членів партії Арієль Дульчин зумів перемовити центральний комітет партії, який не затвердив Шарона на цю посаду. З приводу цього Шарон заявив: "Не можна обвинувачувати Дульчина в тому, що я не займаю жадної посади в уряді, він також не є відповідальний за те, що я майже рік сиджу вдома і орю трактором на фермі."

ПІСЛЯ ТРЬОХДЕННОГО перебування прем'єр-міністра Китаю Чжао Цзі-янга у Вашингтоні та переговорів з найвищим офіційним американським представником, включаючи президента Рональда Регена, державного секретаря Джорджа Шульца і секретаря оборони Каспара Вайнбергера, ЗСА і Китай підписали угоду про наукове і технологічне співробітництво між обома країнами. Китайський гість відлітає у четвер з Вашингтону до Сан-Франциско. Потім Чжао відвідав Нью-Йорк, а звідси відлітає до столиці Канади Оттави.

Американські кораблі знову обстріляли позиції друзів

Бейрут, Ливан. — Артилерія американських кораблів, які стоять у прибережних водах Лівану, обстріляла в неділю, 15-го січня, ракетні та мінометні позиції в горах на схід від Бейруту після того, як вони з тих позицій обстріляли американську морську піхоту на бейрутському депо і підпалили склади пального.

Речник морської піхоти майор Денніс Брукс підтвердив у своїй заяві, що мінометні "Тетнол" також взяли участь у контрастних діях перших відділівних військовоморської флотії ЗСА в Лівані вперше за минулий місяць. Корабельна артилерія корабля "Нью Джерзі" також була в дії. Речник повідомив, що жертв з боку морської піхоти не було.

Майор Брукс не уточнив, хто стріляв з гір, але присутні на летючій цивільній особі підтвердили, що ракетний та мінометний вогонь з гір походить з тих місць, які зайняті мільйонами мусульманських друзів.

Речник Брукс також повідомив, що морська піхота

теж використала всі свої вогневі засоби, включаючи 155 міліметрові гармати, в цьому бою, який тривав три години.

Речник Пентагону зі свого боку заявив, що в цьому бою було зроблено 120 вистрілів, тобто влітало більше, ніж у попередній відповіді американської корабельної артилерії в грудні минулого року.

Артилерійсько-ракетна перестрілка між друзими та американськими силами розпочалася о годині 3:30 по полудні, коли ракети потрапили у склад пального, він загорівся, а кулі протилетунської зброї та кулеметів з гір поспішали на морських піхотинців і на будинки на ліванській, де було понад 500 осіб, які чекали на відліт літаків. Кулі розбили кілька шибок у будинку та в одному літаку, але жертв серед цивільних подорожувачих не було.

Майор Брукс сказав, що обстріл тривав до години 6:30 по полудні, а через годину розпочався нормальний летунський рух на ліванській.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шульц заявив кореспондентам, що він під час зустрічі з міністром закордонних справ СРСР Андрієм Громиком має в плані порушити шийний лідер проблем тісно пов'язаних з погіршенням відносин між З'єднаними Штатами Америки і Советським Союзом, які, на його думку, можна розв'язати тільки шляхом розмов між двома сторонами. Шульц має добру волю вислухати нарікання СРСР, які він описав перед президентом Рональдом Регеном і його співробітниками на засіданні кабінету. На запитання кореспондентів чи він вірить в успішність розмов з Громиком, Шульц відповів, що так, бо інакше він навіть не починав би тієї справи. "Я надіюсь, — заявив Дж. Шульц, — що Громико думає так само". Як відомо, державний секретар ЗСА має зустрітись з Громиком у Стокгольмі в середу, 18-го січня ц.р.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II є дуже задоволений рішенням Уряду ЗСА встановити повні дипломатичні зв'язки з Апостольською Столицею, — заявили ватиканські речники, які зустрілися з президентом Рональдом Регеном у Вашингтоні 12-го січня ц.р. Архископ Піо Лагі, апостольський делегат в ЗСА, був прийнятий Президентом і відбув з ним чимось розмову. Вільям Вілсон, перший посол Америки до Ватикану, який раніше був там тільки представником Президента, також брав участь у згаданій розмові.

СЕНАТОРИ ГОВАРД БЕЙКЕР, лідер республіканської більшості в Сенаті, і Чарльз Матаас, віділеті до країн Латинської Америки, де вони мають в плані відвідати Бразилію, Аргентину, Перу і Панаму на протязі шести днів. Сен. Ч. Матаас, голова сенатської підкомісії закордонних зв'язків і міжнародної торгівлі, хоче особисто довідатись про потреби економічної допомоги згаданим країнам. "Ми наміряємося отримати інформації з першої руки про фінансову ситуацію в Латинській Америці", — заявили згадані сенатори.

КИТАЙСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ і прихильники теперішнього уряду на Тайвані відібули багаточисленні демонстрації у Сан-Франциско, Каліфорнія, проти прем'єр-міністра Китайської Народної Республіки Чжао Цзі-янга, який перебував в ЗСА в офіційному характері. Перед тим, речники націоналістичних організацій заохочували прем'єра Чжао залишитися в ЗСА і попросити американський Уряд про політичний азил. Цю заяву націоналістів надрукували китайськомовні газети в ЗСА і деякі англоязычні, зокрема в Каліфорнії, яка є базою основної діяльності тайванців і тих, які раніше покинули Китай та поселилися в Америці. Гаррісон Лін, колишній президент найбільшої китайсько-американської організації, заявив кореспондентам, що націоналісти будуть ще пробувати намовити прем'єра до втечі. Антикомуністична китайська ліга обвинувачує китайських комуністів на материках, що вони вбили 70 мільйонів їхніх земляків.

ДЖЕЙМС ГАРПЕР, який вкрав і передав советам важливі технологічні матеріали, що їх Москва зможе використовувати для продукції модерної зброї, може отримати вирок смерті, якщо федеральна лава присяжних і суддя визнають його винним за шпигунство в користь СРСР. Він не тільки порушив федеральні закони щодо шпигунства, але й передав секретні документи, мав і інші матеріали, які мають тісне пов'язання з обороною ЗСА. "Передача важливих оборонних матеріалів, може загрожувати життю американських громадян і тому така діяльність є рівнозначна із зрадою батьківщини", — заявляє прокуратура у Сан-Франциско, домагаючись найвищого виміру кари для Гарпера.

СУДДА ЕНТОНІ СКОТІЛО з повіту Кук в Чикаго заявив, що: колонізм Майк Ройко має право покинути працю в газеті "Чикаго Сан-Таймс" і співпрацювати з конкурентною газетою "Чикаго Трібюн" після того, як перша газета змінила власника, що ним став австралійський видавець Руперт Мердок. Суддя Скотіло підкреслює, що справу "п'ятилітнього договору М. Ройка суд мусить розглянути окремо, бо тут йдеться вже про фінансові, а не етичні справи.

ПОНАД 424 БІЛЬЙОНИ Уряд ЗСА може заощадити на протязі трьох років, якщо він погодиться прийняти 2,500 пропозицій і переставити усі федеральні операції на більш бізнесову стопу, — заявили члени президентської економічної ради, які на протязі кількох місяців студіювали урядовий бюджет, дефіцит Уряду, витрати на соціальні програми, оборону тощо. Деякі з членів переконані в тому, що ЗСА мусить почати контролювати свої витрати, щоб не doprowadити економічної системи до цілковитої катастрофи.

СВОВОДА **SVOBODA**
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріал, який не відповідає інтересам газети. Незадоволення матеріалом повертається тільки тоді, коли автор самостійно застерігає, допущивши заперечення коверти з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політичне значення визнання Ватикану Американою

Дня 10-го січня 1984 року американський Уряд офіційно визнав Ватикан як незалежну папську державу після 117-річної перерви, коли то в 1867 році Америка зірвала існуючі тоді дипломатичні зв'язки під натиском антикатолицької агітації в Америці.

Відновлення повних дипломатичних зв'язків було уможливлене рішенням Конгресу в 1983 році, який унеможливив постанову зрівняти такі дипломатичні зв'язки в 1867 році.

Коротке повідомлення про це визнання, яке проголошено рівночасно у Ватикані і Вашингтоні, звучало:

"Апостольська Столиця і З'єднані Стейти Америки, бажаючи далі розвивати взаємні вже існуючі приятельські зв'язки, вирішили у спільній згоді встановити дипломатичні зв'язки на поземі апостольської нунціатури по стороні Апостольської Столиці і амбасад по стороні З'єднаних Стейтів починаючи від сьогодні 10-го січня 1984 року".

Рівночасно президент Реген іменував Вілліама А. Вилсона, свого приятеля-католика, на пост американського амбасадора у Ватикані. Теперішній апостольський делегат у Вашингтоні, архієпископ П'єр Лярі, був підвищений до ступеня нунція і очолив ватиканську амбасад у Вашингтоні.

Як це, звичайно буває у демократичних країнах, таке рішення зустріло значні голоси опозиції. Більшість зі сторони різних протестантських і баптистських церковних організацій, та також деякі голоси спротиву від жидівських організацій.

Критики закидають Уряду, що визнання Ватикану як самостійної держави порушує державну точку зору з Першої Поправки до конституції (Фірт Амendment), яка яскраво і точно визначає відокремлення Церкви від держави, як і вважають, що визнання Ватикану, як католицької держави, є зломанням американської конституції.

У відповідь, речники Білого Дому повідомляють, що американський Уряд визнає, що Апостольська Столиця є міжнародною персональністю, відрізною від Римо-Католицької Церкви. Апостольська Столиця є міжнародним центром дипломатичної діяльності. Далі в повідомленні сказано, що цілком відновлення дипломатичних зв'язків є „поліпшення зв'язків і поставлення ЗСА на рівні з 107 іншими країнами світу, які втримують такі дипломатичні зв'язки з Ватиканом".

Дипломатичні кола у Ватикані оцінюють це рішення як найважливіший здобуток ватиканської дипломатії по встановленні певних дипломатичних зв'язків з Великобританією в 1982 році після 400 років розриву.

Важливою причиною встановлення дипломатичних зв'язків з Ватиканом, як повідомляють з Білого Дому, є особистість теперішнього Папи Івана Павла II, який вітається великою популярністю президента Регена, як теж ряду членів кабінету численних членів Конгресу та загальною пошаною серед американського народу.

Існують, однак, припущення, що не всі католики в Америці привітали ці нові зв'язки з Ватиканом з ентузіазмом і великою надією. Є побоювання, що новий статус Ватикану у відношенні до американського Уряду може спричинити нову хвилю антикатолицтва в Америці хоч би прямо з людської заздрості тощо.

Ми віримо, що таке визнання може вийти тільки в користь американського Уряду у його закордонній політиці. Ватикан має духовно-моральний вплив і контроль над понад 700 мільйонами католиків у світі як і теперішній Папа вітається добрим ім'ям серед народів Третього світу, для яких він старастся за поліпшення їхнього економічно-соціального і культурного життя.

Для українських католиків підвищення Ватикану у дипломатичному визнанні Америки може не викликати радості, тим більше, що теперішня політика Ватикану в обороні української Церкви в підпіллі чи допомога у творенні нових українських католицьких єпархій у вільному світі є корисною і конструктивною в порівнянні з тим як це було за інших папів у минулому.

У загальному, дипломатичне визнання Ватикану Американою має велике історичне значення для ЗСА. Ватикану як і для всіх інших сил, які борються за свободу, за повне релігійне визнання та загальні демократичні права у світі.

Маємо не повних п'ять років часу на підготовку ювілейних святкувань 1000-річчя християнства Русі-України. Наша преса писала і пише на цю тему, дає багаточисельний матеріал, поради і вказівки, як ті святкування на краще і успішно перевести.

Наші владдики на чолі з Патріархом Йосифом внесли в тому напрямі ухвали, покликали головний Ювілейний комітет, який очолює Митрополит Помісний УКЦ в Канаді Максим. У вересні 1980 року відбувся нарада наших владдик Північної Америки у Вінніпегу, де обговорено програму ювілейних святкувань та ухвалено, що „конечною річчю є скріпiti і ожити ювілейні комітети, не тільки на поземі поодиноких єпархій, але також в поодиноких парафіях, всюди треба перевести програму духовної обнови, щоб нарід гідно і святоцю відмітити і відсвяткувати це переважно річчю".

Та від того часу минуло три роки, а в багатьох парафіях це не покликані ювілейні комітети, не випрацьовано відповідних програм, в тому напрямі робиться небагато, або нічого. Та праці багаті і її треба починати сьогодні, бо завтра буде пізно. Парафії живуть і працюють, як умиють, дата ювілею в багатьох малознана, над нею ніхто не думає, не приготується до її відзначення. Таку програму треба випрацювати і нею зацікавити поодинокі парафії проповіді нашої Митрополії і

Та від того часу минуло три роки, а в багатьох парафіях це не покликані ювілейні комітети, не випрацьовано відповідних програм, в тому напрямі робиться небагато, або нічого. Та праці багаті і її треба починати сьогодні, бо завтра буде пізно. Парафії живуть і працюють, як умиють, дата ювілею в багатьох малознана, над нею ніхто не думає, не приготується до її відзначення. Таку програму треба випрацювати і нею зацікавити поодинокі парафії проповіді нашої Митрополії і

З погляду закордонної політики Франція-країна з найкращою політикою. Президента Міттерана вибрано демократичним голосуванням. У внутрішній політиці президент в країні викликає живий інтерес, який то його вимагає пестити країні.

Навті комуністична „Л'Юманіте" признає, що президент користає із авторитету. А „Ле Фігаро" пише навіть далі. Політиці Міттерана протидіє тільки його власна партія, який не була при владі. Який галас підняли б соціалісти і ціла лінія на присутність французького війська в Лівані, або на інтервенцію в Чаді?

Мало того Міттеран поставив праві і консервативні кола в неспокійне становище. Він позбавив їх можливість критику. Навіть голісти мовчати.

Щоправда консервативна опозиція критикувала Міттерана за його опозицію до американської акції в Гренаді. А в комуністичній партії, яка на очах траїть вплив, тільки Ж. Марше виявив обмежене незадоволення урядом Міттерана. Більшість французів погоджується з президентом у справі розміщення нової американської атомової зброї у Західній Німеччині. Люди переконані, що має бути рівновага в атомовому зброєнні зі СРСР.

Сімдесят п'ять відсотків французів фактично йдуть слідами ген. де Голля, який був проти політизації стосунків СРСР — ЗСА.

Міттеран також хоче затримати зв'язок з французькою Африкою. Африка для Франції-проблема тільки політична, а не військова. Французький президент запропонував Західній Німеччині співпрацювати штабів збройних сил на випадок кризи. Ця політика має на меті дещо відтягнути ЗСА та зменшити американську

ЗВІДКИ ПРИЙШЛО ХРИСТИАНСТВО НА РУСЬ-УКРАЇНУ?

У липні 1983 року вийшла друком у Видавництві „Америка" у Філадельфії, за апробатою Митрополита Стефана Сулика та накладом Митрополії Української Католицької Церкви у ЗСА, 222-сторінкова книжка о. Степана Папа п. н. „Початки християнства на Закарпатті". Передмова до книжки написав відомий історик Української Церкви на Закарпатті о. проф. д-р Анатасій Пекар. ЧСВВ, а мову коректує перекладач мгр Іван Сковичас ісл. п. д-р Лев Милославський. Книжка багатолістова і має коротке резюме в англійській та німецькій мовах.

У своїй передмові до книжки о. Анатасій Пекар стверджує, що „дослідження о. Ст. Папа мають солідне наукове й архівне підґрунтя, хоч часом у своїх доводах вони відносяться до революційних чи відважних". У чому полягає ця революційність чи, може краще сказати, революційність історичної праці о. Степана Папа? Насамперед вона відкидає усі до теперішньої теорії про християнізацію українського народу й ставить відважно свою тезу, яку систематично обґрунтовує на основі недоступної для багатьох істориків літератури, археологічних дослідів і ґрунтовної аналізи трактативних історичних полей. Автора зацікавила заввага проф. Івана Огієнка (тодішнього Архiepіскопа Холмського, а пізніше Митрополита Української Греко-Православної в Канаді) про те, що, розглядаючи питання, звідки прийшло християнство на Русь-Україну, „треба звернути увагу на ролі закарпатських українців, що прийняли грецьке християнство за сто років перед нами. Володимир добре знав про них і міг також узяти собі звідти потрібних йому священників, що говорили мовою дуже подібною до мови киян". Так писав Митрополит Іларіон у своїй праці, виданій у Празі в 1942 році.

Іван Фур

ПЕРЕД ЮВІЛЕЄМ ХРИСТИАНСТВА РУСІ-УКРАЇНИ

ку любов в родині, парафії, громаді, товариствах та організаціях.

Духовні цінності, є і будуть усе цінні, незнищені, але їх треба постійно відновлювати і їх плекати. Якраз ті цінності зберіг наш народ століттями в найтяжчих часах нашої історії, в часах різних ворожих окупацій. Церква не тільки дбала про спасіння душ своїх мирян, але виховувала їх релігійно, національно, ширила освіту, науку, мистецтво і релігійні та народні традиції.

До духовного оновлення йдемо дорогою молитви, посту, покаяння, взаємної любові і співпраці, поглиблення релігійного життя, участі в святих Літургіях та активної участі в церковних братствах і товариствах.

Духова обнова мирян

Це одно і головне завдання ювілейних комітетів. Духовні цінності в теперішньому часі, зматеріалізованому світі, пішли в забуття. Сьогоднішня людина потребує духовної і моральної настанови. Віра, любов, мораль, правда і справедливість мають бути дороговказом для наших мирян у щоденному житті, бо це ті християнські цінності, які підносять людину до висот до Бога. Треба змагатися за вищі і кращі християнсько-моральні і духовні цінності, ширити християнсь-

Братство молодих подруж

Окремим питанням у нашій Помісній УКЦ є наша молодь і молоді подружжя, які часто відходять до інших Церков, або перестають їх відвідувати і своїх дітей не виховують в християнському дусі. На це складається багато різних причин: теперішній ліберальний думки, просування атеїстичних ідеологій, мішани подружжя, які ніяк не починаються до росту наших

Михайло Кучер

ЯКОГО ПОЛІТИЧНОГО КОЛЬОРУ ФРАНЦІЯ?

Французів відносять негативно до протестів проти розміщення у Західній Європі нової американської ядерної зброї. Франція має власну, хоч невелику, атомову зброю, щоб відповісти на советський напад. Це зброя, що її створено ще при де Голі. Вона має підтримку навіть серед французьких комуністів. На цю зброю погоджується навіть Жорж Марше, найбільший сталініст серед європейських комуністів. Президент Міттеран не погоджується, щоб свою ядерну зброю предсидати до загальної західноєвропейської ядерної зброї, або арсеналу. Ця зброя — найбільша підстава незалежності Франції серед західних європейських союзників.

Французькі соціалісти фактично йдуть слідами ген. де Голля, який був проти політизації стосунків СРСР — ЗСА.

Міттеран також хоче затримати зв'язок з французькою Африкою. Африка для Франції-проблема тільки політична, а не військова. Французький президент запропонував Західній Німеччині співпрацювати штабів збройних сил на випадок кризи. Ця політика має на меті дещо відтягнути ЗСА та зменшити американську

відповідальність на випадок збройного конфлікту зі Советським Союзом. Французі переконані, що Міттеран реалізує політику ген. де Голля. Він має на увазі „сферу європейської безпеки" від Атлантичного океану до Уралу.

Політика Міттерана промостила Франції шлях до впливу на міжнародні події та позбавила країну від неприємної психологічної кризи, що її напирала, переживає Західна Німеччина, із своїм незадоволенням до політичного руху.

Політика Франції динамічна в міжнародному масштабі. Тільки Міттеран протестував проти воєнного стану в Польщі. Він вважає, що Європа має залишити політику Ялти.

Внутрішні становище Франції значно гірше від міжнародного. Економічне становище нелегке. Радикальні соціалістичні гасла не допомагають. Статистика каже, що 53 відсотки соціалістичної партії підтримують політику Міттерана.

Відділи ЛІВАНСЬКОЇ АРМІЇ та міліція друзів вели в четвер, 12-го січня, сильну артилерійську перестрілку в той час, як спеціальний посланець президента Рональда Регена на Близький Схід Рональд Рамсфелд відбував у Дамаску переговори з сирійськими офіційними представниками про спосіб розмежування воюючих фракцій

У своїй надзвичайно скрупульно удокументованій праці (на 202 сторінки науково-дослідного тексту) книжки автор відслідковує 440 разів до джерел, о. Степан Пап приходиться до висновку, що „Історичне Закарпаття — це перша частина українських земель та взагалі слов'янська, яка стала християнською і своїм священством і Євхарією христия Русь-Україну і дала Русі-Україні перше українське священство і українську Євхарію". (Підкреслення в оригіналі, ст. 188). Щобільше, автор стверджує, що вже княгиню Ольгу на вершину на християнство прибувши в Закарпаття о. Григорій, який відтак і злив з нею до Царгороду, а навіть її по-християнськи поховав. Рівнож він доводить, що християнізацію Русі-України за князя Володимира Великого, а відтак за Святослава і Ярославла Мудрого переводив закарпатський Архiepіскоп Іван, який, до речі, за володіння Ярославла Мудрого, в 1020 році переріс також канонізацію вбитих Святослава і Окаяним своїх братів Бориса і Гліба (ст. 192-193).

Дійшовши до таких висновків, о. Степан Пап, сам син Закарпаття, неначе вибачається за те, що ставить карпатських українців у передові лави християнізаторів у хрищені Русі-України. Сам він каже: „Ця частина нашої праці, яка вказує на участь закарпатців у хрищенні Русі-України, взагалі не зменшує християнізаційну роботу християн Київської Русі, чиєю якій по всіх просторах Русі вже було замітне. Навпаки, хоча вказати на генія Володимира Великого, який христия Русь-Україну власними силами, бо Закарпаття було в той період частиною Київської Русі, України" (Ст. 199). На нашу думку, автор не має причини вибачатися. Навпаки! Він має право радити і своїх висновки, до яких дійшов він на підставі солідної дослідної праці.

Ствердивши проникнення християнства з бережжя Чорного моря на українські землі спорадично вже від часів побуту апостола Андрія Первозванного в Україні, о. Ст. Пап наголошує і те, що „приходило християнство на українські землі також із південного заходу через Закарпаття", бо Історичне Закарпаття вже в II і III сторіччях межувало з хорватською римською імперією. Крім того, „наші тиверці, уличі і білі хорвати в Закарпатті служили в римській військовій", що дало їм можливість „ближче пізнати християнство і його прикмети" (ст. 15). Але населення Закарпаття прийняло християнство масово від

парафій і нашої громади, легковажне ставлення до подружнього життя, цинічність шлюби, часті розводи, розбиття родини, та перетягнення священників адміністративними обов'язками, які абсорбують багато часу і їм вже вистачає часу на духовну опіку і працю з молоддю.

Тут допоміжним для священників будуть добре організовані і ведені братства молодих подруж, завданням яких буде працювати з молодими подружжями, студіювати їхні проблеми, плекати родинну культуру та вчити, як спільно розв'язувати родинні клопоти і потреби. В цій цілі братство буде відбудувати свої сходни, давати доповіді на релігійно-родинні і громадські теми та підготувати молодь до подружнього життя. Відшукувати молодь і молоді подружжя, які стоять осторонь нашої Церкви, школи і молодеческі організації. Впливати і заохочувати подружжя, щоб вони виховували своїх дітей в релігійному і національному дусі, та зберігали релігійні традиції, спадщину наших предків та ширили взаємну любов і співпрацю.

Коли наші молоді жінки уміють знайти дорогу до різних урядових осіб, сенаторів, конгресменів і їх прадідів для української справи, то тим легше буде промовити і повернути ці байдики і втрачені для нашої Церкви молоді родини і взагалі молодь.

(Продовження буде)

мусе політику Міттерана. Без огляду на помітний спротив, американізація Франції йде вперед. Але серед населення престиж президента зменшується. Французи починають жаліти, що вибрали Міттерана президентом. Він зустрівся також з опозицією Церкви. Політика націоналізації банків струнула країною.

Економічні реформи соціалісти викликали помітне безробіття. Уряд обмежує допомогу безробітним і на тому думає заощадити 1.5 мільярда доларів. 200,000 молодих робітників не має забезпечення від безробіття. Конституція Франції забезпечує президента від невдач. Як каже у Франції — він має час вчитися на власних помилках.

„Ле Експрес" дає такі відомості: зріст народної продукції зріс на 0.5 відсотка. Інвестиції зменшилися на 3 відсотки, експорт збільшився на 2.7 відсотка. Безробітних має Франція 2.4 мільйона. Інфляція рівняється 11 відсоткам. Вартість франка 4.9 за американський долар.

Країна має велику польську еміграцію.

У суботу вранці М. Бойцун іменем голодуючих студентів заповів голодувати до успішного кінця, а бюро прем'єр-міністра хотіло за всяку ціну оминити ту конфронтацію. Того дня був безперервно на телефонах з Оттавою і кулявся у своєму власному поті.

Студенти були неуступчиві і тому біля 3-ої години по полудні її запропонував Д. Томпсон, асистентів Трудо з яким я полагодував цілу справу, щоб прийняти делегацію студентів на коротку зустріч, або відкликати участь прем'єр-міністра в бенкеті, який має відбутися, за три і півгодини. На відповідь я чекав повних 60 хвилин. В 4-й годині подано мені конфіденційну записку від Томпсона, щоб делегати студентів з'явилися у його кімнаті ч. 530 точно о годині 5:05, після чого відбудеться зустріч з прем'єр-міністром в

С. Яр. Кальба
З моїх розмов і зустрічей

Співпраця зі студентами Канади

Від мого приїзду до Вінніпегу в кінці 1966 року на пост еگزективного директора Централі КУК-у, я докладав усі зусилля, щоб співпраця КУК-у зі студентами, репрезентованими СУСК-ом, була найкраще налагоджена. В роках 1969, 1970 і 1971 вперше за час існування КУК-у працював СУСК-у субвенціоновано з фонду КУК-у. Рівночасно з боку Централі КУК-у зроблено заходи перед Федеральним Урядом для призначення СУСК-ові грошових доплат на переведення їх конгресів у Вінніпегу, Ванкувері й Танлер Бей на інші проекти праці, що принесло СУСК-ові десятки тисяч доларів.

У часі тих довгих років було багато моментів дуже близької співпраці, але були й дуже напружені ситуації з уваги на гостро неприємне становище СУСК-у в таких справах, як демократизація статуту КУК-у в обороні більшості і від демократизації конституції Канади, в обороні прав меншостей. Найновішою гарячою була їхній комітет за звільнення Валентина Мороз та інших українців, за судженням під советським режимом. Такою страшенно напруженою ситуацією був виступ СУСК-у в жовтні 1971 р., в якому взяло участь 38 студентів із усіх сторін Канади.

Цей Конгрес був одним з найважливіших з уваги на заповіджену участь прем'єр-міністра П'єра Е. Трудо, над чим ми працювали цілими місяцями. За всіма даними, які мені вдалося дістати з Оттави, на тому Конгресі КУК-у прем'єр-міністр запланував проголосити для цілої Канади нову політику багатокультурності. Конгрес відкрито в престижній готелі „Форт Гаррі" в п'ятницю вечір, 8-го жовтня 1971 року, але несамовита напруга і пресія панувала в готелі вже від двох днів, бо від середини студентів з Комітету за звільнення Мороза масово засіла на сходах до конгресової залі з плякатами, що вони голодують доки прем'єр-міністр не прийме їх вимог. У тій ситуації грізило, що прем'єр-міністр відкликє свій приїзд, а який навіть приїхав — то грізило розбиттям Конгресу, бо частина інших делегатів підтримувала виступ студентів.

У суботу вранці М. Бойцун іменем голодуючих студентів заповів голодувати до успішного кінця, а бюро прем'єр-міністра хотіло за всяку ціну оминити ту конфронтацію. Того дня був безперервно на телефонах з Оттавою і кулявся у своєму власному поті.

Студенти були неуступчиві і тому біля 3-ої години по полудні її запропонував Д. Томпсон, асистентів Трудо з яким я полагодував цілу справу, щоб прийняти делегацію студентів на коротку зустріч, або відкликати участь прем'єр-міністра в бенкеті, який має відбутися, за три і півгодини. На відповідь я чекав повних 60 хвилин. В 4-й годині подано мені конфіденційну записку від Томпсона, щоб делегати студентів з'явилися у його кімнаті ч. 530 точно о годині 5:05, після чого відбудеться зустріч з прем'єр-міністром в

„Dear Dr. Kalba. I am most appreciative for all the work you did to make my visit to your Congress so enjoyable and interesting. Your cooperation with my staff with respect to the „Set Them Free" Committee was most helpful and I am grateful for your assistance.

I hope you will take a well deserved rest after organizing such a successful Congress. My best wishes.

Yours sincerely,
P. E. Trudeau

У наступних роках Централі КУК-у за моїми заходами спонсорували за державні субсидії літні ваканційні проєкти, що дало можливість zatrudнити цілий ряд українських студентів з усіх центрів Канади. В кінці серпня 1980 року мене запрошено з доповіддю на Конгрес СУСК-у в Едмонтоні, де президентом СУСК-у вбрано Михайла Маріна з Торонто, з яким ми співпрацювали на XIII Конгресі КУК-у, останньому, який мені приходилося відбутися в половині жовтня 1980 року у Вінніпегу.

Негайно після мого від'їзду з Вінніпегу, я поселився в Торонто і став студентом політичних наук на Торонтоському університеті. Одного дня я прийшов на лекцію лекції семінара „Topics in Comparative Communism" до участі в якому проф. Г. Скінлінг прийняв всього 15 студентів 4-го року враз зі мною. Перед початком лекції, коли я розмовляв з сусідкою англійкою за столом, до нас підійшов студент, який ніяк не міг повірити, щоб за цих три тижні часу я міг з'явитися в Торонто на його семінарі. Тому він запитав по-англійськи чи „приїжджаво не є д-р Кальба з Вінніпегу". І таким чином урядуючий президент СУСК-у і колишній еگزективний директор КУК-у заприятимися, як студенти-товариші однієї класи.

слов'янських апостолів" Константино-Кирила й Методія, які вирушили в дорогу з Константинополя на Велику Мораву в 862 році, але прибули туди щойно на весні 864 року. Тому, що в 863 році франкської війська плондували територію Великої Морави, Кирило і Методій зупинилися на Історичному Закарпатті, що входило у склад тодішньої Болгарської держави, яку вони охрестили й залишили там уже священників і єпископа. Щойно після того вони пішли на Велику Мораву. На Велику Мораву вони вже взяли із собою учнів з Історичного Закарпаття в особах Горазда, Сави, Лаврентія й інших. Горазд був висвячений на єпископа й після смерті Методія успадкував його великоморавський та панонський стілець, але через переслідування східного християнства на Великій Мораві він повернувся на Закарпаття.

У своїй аналізі історичних фактів, о. Степан Пап насамперед виокремлює територію Історичного Закарпаття, подає малозрозумілі історичні факти про Велико-Моравську державу, як і зокрема стверджує, що від п'ятого сторіччя територія Історичного Закарпаття була заселена слов'янами, предками теперішніх українців, які у великій мірі згодом були змадяризовані, зрумуновані та послонізовані. Історичне Закарпаття — це не лише теперішній Закарпатський регіон УССР, але і вся Пряшівщина аж до татранських гір, цілі Потисся з усіма притоками Тиси, аж до устя Тиси до Дунаю, із західною границею вздовж Дунаю (це історична „Мархія Рутенорум" із „дуком рутенорум" з десятого сторіччя) — тепер у Мадяричній, та цілі Залісся, тобто колишня Трансильванія, тепер у Румунії. Автор доводить, що всі ці закарпатські території були споконвіку заселені українцями.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА СОЮЗІВЦІ В ДНЯХ ВІД 5-го до 11-го ЧЕРВНЯ 1983 РОКУ

6. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

(4)

Звіт головного організатора Степана Гавриша

Заки приступлю до загального звіту з проробленої праці організаційного Відділу у звітному часі, найперше висловлюю мою щиру подяку делегатам і делегаткам 30-ї Конвенції за те, що знову мене обрали на пост головного організатора Українського Народного Союзу.

Підсумовуючи працю Організаційного Відділу за 1982 рік, для інформації мушу згадати, що перших 6 місяців звітному року відділом керував тодішній головний організатор Василь Оріховський, а щойно від 1-го липня 1982 року керівництво Організаційним Відділом припало мені. Однак, для орієнтації, подаю у звіті всі важливіші ділянки праці, а головне ведення різних акцій за повний рік.

Як сказано, звітний рік був конвенційним роком, тобто роком, що згідно з традицією повинен бути урожайним. Тому Екзекутивний Комітет схвалив організаційний план в тому році 4,000 нових членів, забезпечених на 8 мільйонів доларів. План був реальний, коли взяти до уваги, що делегати на кожну конвенцію везуть зі собою дари - апікації, а головне ті, які кандидують на вибір до Головного Уряду.

На жаль, організаційного плану не виконано і замість мати в першому півріччі 2,000 придбаних нових членів, придбано лише 1,037 членів. У другому півріччі приєднано 1,446 членів, що разом дало 2,483 членів, забезпечених на суму \$6,017,000.

Ставши керівником Організаційного Відділу з днем 1-го липня 1982 р., я негайно приготував план різних організаційних акцій на поодинокі місяці, які в більшості були успішні.

Першою акцією було звернення до всіх відділових секретарів та Окружних комітетів з апелем до співпраці для добра цілого УНСОЮЗУ. Відтак я апелював до конвенційних делегатів, щоб вони включилися в організаційну працю. Фотографії всіх тих, які придбали „делегатську десятку“ членів, поміщено на сторінках союзової „Трибуни“. Слід згадати, що поважна частина делегатів позитивно поставилася до моєї апеляції, доказом чого є те, що від січня до червня 1982 року одержано від делегатів 766 апікацій нових членів, а по конвенції, коли звичайно наступав розчарування у тих, що не були обрані до Головного Уряду, придбано 985 нових членів - тобто на 219 членів більше, як у першому півріччі, перед конвенцією. Це я зараховую до успіхів. Коли згадую про конвенційних делегатів, то для інформації подаю, що всіх делегатів було 988 (2 померли), а з них 253 придбали УНСОЮЗУ 1,751 членів. Та, на жаль, було 146 делегатів, які не придбали ані одного члена.

Повертаючись до організаційних акцій слід згадати, що, згідно з ухвалою Головного Екзекутивного Комітету, секретарі-союзовці, які в місяцях серпні і вересні придбали по 5 нових членів із життєвим забезпеченням, одержали спеціальний бонус \$25.00. За 10 нових членів із життєвим забезпеченням виплачувалося бонус в сумі \$50.00. Та акція не була успішною, бо лише мале число секретарів і організаторів скористали з неї.

У дальшому, з днем 1-го жовтня проголошено акцію здобуття 1,000 нових членів до 31-го грудня 1982 року. Враховуючи це, що за 9 місяців придбано лише 1,434 члени, то здобути 1,000 нових членів за 3 місяці було досить відважним планом. Але, при гармонійній співпраці більшості відділових секретарів і інших урядовців, здобуто не 1,000 але 1,049 нових членів і що акцію я вважаю надзвичайно вдаю. Цій акції допомогла точкова система, яка тривала від жовтня до кінця грудня 1982 року, а ще більшою допомогою у перевиконанні цієї акції була спеціальна нагода подвоєння життєвого забезпечення для членів УНСОЮЗУ. Як доказ успіху акції точкової системи і подвоєння життєвого забезпечення служить те, що в грудні 1982 року головна канцелярія УНСОЮЗУ одержала 592 апікації нових членів, забезпечених на суму \$1,300,000. І це належить зарахувати знов до успіхів тому, що по 500 нових членів в одному місяці приєднувалося тоді, коли в терені працювали 4 або 5 обласних організаторів.

Для кращої інформації про працю Організаційного Відділу у звітному часі подаю 19 таблиць, до яких додаю короткі пояснення.

ТАБЛИЦЯ Ч. 1

інформує про число нових членів придбаних у поодинокі місяці 1982 року і їх суми забезпечення.

ТАБЛИЦЯ Ч. 2

говорить про наше гарне союзове жіноцтво, тобто про тих жінок, які у звітному році придбали по 10 і більше нових членів. Згідно з поданим списком, було 14 активних союзовок, які збагатили УНСОЮЗУ на 267 нових членів.

ТАБЛИЦЯ Ч. 3

представляє союзовий громадський клуб Клубу Заслужених Союзівців, які збагатили УНСОЮЗУ на 618 членів. Слід згадати, що в тому Клубі є головний радний Василь Пастушок, який, придбавши 51 нового члена, повинен бути зарахований до Клубу П'ятдесятників.

ТАБЛИЦЯ Ч. 4

представляє союзовий громадський клуб Клубу Будівничих УНСОЮЗУ, тобто таких, які у звітному часі придбали від 10 до 24 нових членів. Тих 68 виданих наших секретарів і організаторів придбали для Батька Союзу 879 нових членів.

ТАБЛИЦЯ Ч. 5

говорить про 89 Відділів Америки й Канади, які у звітному році придбали 10 і більше членів. Разом ті Відділи придбали 1,678 нових членів.

ТАБЛИЦЯ Ч. 6

подає 28 місцевостей Окружних комітетів і голів, які очолюють згадані Округи. В листах до голів Округ ми дуже часто називаємо їх нашими амбасадорами - але різниця в тому, що амбасадори є платні, а наші голови Округ виконують свою працю з патріотизмом.

ТАБЛИЦЯ Ч. 7

віддзеркалює загальну працю Округ Америки й Канади. На підставі даних цієї таблиці можна довідатися скільки поодинокі Округи придбали нових членів та на яку суму їх забезпечили. Також ця таблиця говорить про працю поодинокі стейтів Америки і провінцій Канади. Згідно з цими даними, перед веде стейт Пенсильвенія, яка придбала 736 нових членів, що є майже однією третьою всіх членів придбаних в минулому році.

ТАБЛИЦЯ Ч. 8

ТАБЛИЦЯ Ч. 9

Таблиці 8 і 9 говорять про відсоткове виконання організаційних квот, призначених для Округ. Із поданих інформацій можна довідатися, що не лише великі метрополітальні Округи виконують свої квоти, але також і малі Округи стають чемпіонами. Свідчать про це Округа Боффало і Округа Вунсакет, які зайняли перше місце між усіма Округами, виконавши організаційну квоту на 132 відсотки. Друге місце у тій самій категорії знову зайняли малі Округи - Балтимор і Бостон, які виконали свої квоти на 111 відсотків. На 108 відсотків виконала організаційну квоту Округа Твердог Вугілля Шамокін, яка вже від років побиває рекорди у виконанні квоти понад 100 відсотків. А коли мова про придбання найбільшого числа членів, то Філадельфійська Округа, здобувши 426 нових членів, стала 19-й раз чемпіоном поміж усіма Округами. До того ця Округа виконала також свою квоту на 101 відсотка. Тут слід згадати, що таблиця ч. 9 подає теж 3 Округи у яких усі Відділи взяли участь в організаційній праці та придбали у звітному році членів. Головами згаданих Округ, які виконали квоти на 100 і більше відсотків, а то: Романові Конотопському з Округи Боффало, Леонідові Гардінові з Округи Вунсакет, м-рові Богданові Яєнісьському з Округи Балтимор, Володимирові Гетьманському з Округи Бостон, Тимкові Бутресві з Округи Твердог Вугілля - Шамокін та голові метрополітальної Філадельфійської Округи, чемпіонів Петрові Тарнавському висловлюю щиру подяку за жертвенну працю. Також щира подяка належить Володимирові Білінкові, голові Округи Джерзі Сіті, за те, що всі Відділи його Округи приєднали нових членів, а також організаційну квоту Округа виконала на понад 90 відсотків.

ТАБЛИЦЯ Ч. 10

ТАБЛИЦЯ Ч. 11

Таблиці ч. 10 і ч. 11 інформують про грошові бонуси, які були виплачені Окружним Комітетам за придбаних нових членів, забезпечених життєвими грамотами. Шістьом Округам, які виконали квоту членів на 100 і більше відсотків, виплачено по \$2.00 за кожного нового члена з життєвим забезпеченням. Разом виплачено тим Округам \$1,196.

Округам, які не виконали призначеної їм квоти на 100 відсотків, виплачено по одному доларові за кожного нового члена, забезпеченого життєвою грамотою. Таких Округ було 22 і їм виплачено \$1,469. Разом виплачено Союзом Округам \$2,665.00.

ТАБЛИЦЯ Ч. 12

Ця таблиця присвячена нашим союзовим „зіркам“. У цій таблиці подаємо три союзові секретарі, які за їхню жертвенну працю зайняли передові місця між усіма іншими жінками-секретарками УНСОЮЗУ. Перше місце - за придбання найбільшого числа членів зайняла багатократна союзова чемпіонка, секретарка 25-го Відділу в Джерзі Сіті, Квітка Стецюк. Вона теж, як секретарка, продавала забезпечення на найвищу суму. Друге місце в забезпеченні на високу суму зайняла секретарка 347-го Відділу у Вайнленді, Н. Дж., Дарія Чапар. Третє місце - за приєднання найбільшого числа членів зайняла наймолодша віком секретарка 269-го Відділу з Фініксвілл, Па., Христина Фуґа-Гербергі. Спеціальну нагороду призначено для Марії Лисогір, яка зуміла продати союзового забезпечення на найвищу суму. Вона здобула перше місце поміж усіма жінками, які не є секретарками Відділів УНС. За віддану працю згадані союзові зірки одержали відповідні нагороди та почесні грамоти. Всім їм щира подяка і гратуляції за жертвенну працю для УНСОЮЗУ.

ТАБЛИЦЯ Ч. 13

У цій таблиці ми подали вік секретарів. Згідно з тими даними, в УНСОЮЗІ є найбільше секретарів у віці між 51-ми і 65 роком життя, бо аж 250. У молодшому віці є лише 26 секретарів.

ТАБЛИЦЯ Ч. 14

Ця таблиця говорить про організаційні успіхи поодинокі Відділи. Коли добре приглянутися даним цієї таблиці, то можна побачити, що на 446 Відділів у конвенційному році було аж 134 Відділи, які не придбали ані одного нового члена, помімо того, що ми писали до них кілька разів та просили включитися в організаційну працю. Таких, що придбали 1 до 9 членів, було 223 Відділи. На таку поважну кількість, як 446 Відділів був тільки один Відділ, який придбав 51 члена.

ТАБЛИЦЯ Ч. 15

У цій таблиці згадуємо про Клуб Заслужених Союзівців, тобто таких, які на протязі календарного року приєднували по 25 і більше нових членів. Цей Клуб був заведений у 1961-ому році з ініціативи тодішнього головного секретаря УНСОЮЗУ д-ра Ярослава Падюха. Основників Клубу було 56 - союзовців. Тепер, по 22 роках праці цього Клубу, залишився тільки один його основоположник. А 21 рік членства в Клубі задержала наша невтомна секретарка 25-го Відділу в Джерзі Сіті, чемпіонка Квітка Стецюк. Щиро гратуємося пані Квітці.

У звітному році 15-й раз відновили своє членство в цьому почесному Клубі двох головних радних - голова П'їтсбургської Округи і секретар 161-го Відділу Андрій Джула та голова Рочестерської Округи і секретар 316-го Відділу Володимир Гавриляк. У звітному році перший раз став членом цього Клубу секретар 368-го Відділу в Маямі, Флориди, Андрій Маринюк, який придбав 36 нових членів. Щиро вітаємо нового члена у цьому престижному Клубі. Згідно з традицією, всі нові члени Клубу одержують почесну грамоту. Ті члени Клубу, які є в ньому 10 років, одержують золоті годинники, а члени на

протязі 15 і 20 років одержують спеціальну нагороду, призначену Екзекутивним Комітетом. Щиро гратуємося для головних радних за те, що відновили їхнє членство у Клубі.

ТАБЛИЦЯ Ч. 16

Ця таблиця показує, скільки нових членів здобули члени Клубу Заслужених Союзівців по роках за останні 5 років та відсоток їхніх здобутків у загальному числі нових членів.

ТАБЛИЦЯ Ч. 17

ТАБЛИЦЯ Ч. 18

ТАБЛИЦЯ Ч. 19

Таблиці 17, 18 і 19 відносяться виключно до Канади. Таблиця ч. 17 інформує про нових членів, які були приєднані за місяці в останньому році. У звітному році канадські Відділи приєднали разом 228 членів, забезпечених на загальну суму \$671,500. Найкращим місцем для Канади у 1982 році був грудень, коли приєднано 54 нових членів.

У таблиці ч. 18 подаємо інформації, як працювали поодинокі Округи. Перше місце зайняла Округа Торонто, яка нараховує 23 Відділи. Вона здобула 80 нових членів. Округу очолює Василь Шаран. Округа Монтреаль придбала 61 нового члена. Ця Округа об'єднує лише 8 Відділів. Її очолює головна радна і віддана союзова працівниця Іскля Мороз. Округа Ніягара, головою якої є адв. Богдан Долішній, придбала 53 члени. Округа об'єднує 10 Відділів. Округа Західної Канади з її 18 Відділами, яку очолює голова Контрольної Комісії м-р Іван Геврик, придбала у звітному році 9 членів. Чотири канадські Відділи з околиці Віндзору, які належать до Детройтської Округи і з яких тільки один, 341-й Відділ з Віндзору, секретарем якого є м-р. Володимир Літвинський, придбав 25 членів.

Таблиця ч. 19 служить для порівняння організаційних здобутків за останні 5 років Округ Канади. Ці цифри говорять самі за себе. З них виходить, що звітний рік для Канади був неурожайним роком.

Коли звітую про працю Канади, то присто згадати, що у вересні 1982 року, з ініціативи Марії Нечай, заведено у Вінсвилі, Онтаріо, новий Відділ ім. Ольги Басара. Йому надано число 403. На секретарку Відділу обрано його ініціаторку, Марію Нечай. Відділ дуже гарно розвивається і ми складаємо щирі гратуляції Марії Нечай за її віддану, щиру і добру працю.

На вступі мого звіту була згадка про різні акції, ведені організаційним Відділом після 1-го липня 1982 року. До цього вважаю за доцільне додати, що багато часу присвячено Окружним Комітетам, а головне приготуванням плану осінніх організаційних нарад та секретарських курсів. Такі наради відбулися у 27-ох Округах - я особисто взяв участь в нарадах у 9 Округах, а то: Нью Йорк, Пассейк, Ньюарк, Ліґай Велі, Детройт, Філадельфія, Балтимор, Шамокін і Вільє Бери. У Філадельфійській Окрузі і Округах Нової Англії відбувся секретарський-організаційний курс. У Філадельфії відбуто курс в суботу, 16-го листопада, де були заступники Округи Нью Гейвену, Бостону і Вунсакет. Цей курс слід назвати вдалим, бо взяли в ньому участь 50 союзовців. Викладачами на курсах були головний секретар Володимир Сохан і звітodawець. Також слід згадати, що заходом Організаційного Відділу відбулася Сьома Конференція Голів Окружних Комітетів у днях 13-го і 14-го листопада на Союзівці.

До компетенції Організаційного Відділу належить приготування пропагандивних матеріалів для радіських оголошень. В минулому році пропандивні союзові матеріали передавали 18 радіських станцій, яким за що уступу виплачено \$5,970.00.

Справа Союзової „Трибуни“

Союзову „Трибуну“ започатковано уже давно і колись за її видавання відповідали головні редактори. Матеріали до „Трибуни“ подавали члени Головного Уряду, голови Округ, секретарі та інші дописувачі. У свій час багато уваги присвячував „Трибуні“ тодішній головний секретар д-р Ярослав Падюх. Тоді „Трибуна“ була цікава, інформувала про важливі події Союзових громадах, про наради в Округах, Відділах, новітні, винаходи заслужених союзовців. Були там теж інформаційні матеріали про класи забезпечення та фахові поради для секретарів, які писав тогочасний головний секретар Володимир Сохан.

З хвилюю, коли я перебрав працю Головного організатора і сразу почав робити заходи, щоб знову появлялася „Трибуна“ кожного місяця. До співпраці я запросив усіх членів Головного Уряду. Але, на жаль, матеріалів ніхто не прислав і тому „Трибуна“ не могла появлятися кожного місяця, як це було заплановано. В минулому році видано декілька чисел, які були присвячені здебільшого союзовим акціям. В першому числі - на мою думку - цікава стаття п.з. „Зміна варті в Головному Уряді УН Союзу“. В цьому році передали до „Трибуни“ матеріали: пані Марія Чучман, почесний член Головного Уряду УНС, та інж. Степан Курюш, теж почесний член. Складаю їм за це щиру подяку.

Справа союзових організаторів

Обнявши становище головного організатора, я негайно почав робити старання, щоб заагажувати на працю в УНС постійних та обласних організаторів у різних стейтах Америки та провінціях Канади, що було б запорукою виконання намеченого організаційного плану - придбання 4,000 нових членів. У зв'язку з цим відбуто цілий ряд телефонічних розмов та зустрічей з відповідними на ту працю кандидатами, які час від часу голосилися до нас. Деякі з них, які подавали себе фахівцями у продажу забезпечення, були запрошені до Головної Канцелярії. В липні прибув професійний організатор Лютеранського Братського Союзу з околиці Пітсбургу. Ми доіворилися з ним, що він буде частинно працювати для УНСОЮЗУ. Та, на жаль, він від'їхав і до цього часу не придбав ані одного члена. Після того Головна Канцелярія відідала два молоді українці з Канади. Один з них був фахівцем забезпечення діла. Вони повернулися до Канади і ми нічого до цього часу про них не чули. У жовтні 1982 р. канцелярію УНС відвідав молодий українець з Джерзі Сіті, який довгий час продавав забезпечення комерційної забезпечення компанії „Пруденшел“. В розмові з ним можна було ствердити, що він знає забезпечення діло і на тій підставі Екзекутивний Комітет погодився прийняти його на працю. Він відмовився йти в терен і продавати союзове забезпечення, але хотів працювати виключно в канцелярії. В листопаді приїхала до канцелярії УНС молода українка з далекої Норт Дакоти, щоб запізнати вишкіл, як продавати союзове забезпечення. На протязі трьох повних днів члени Екзекутиву давали їй потрібні інформації та поради. По від'їзді до Норт Дакоти вона мала бути там нашим організатором. Але забезпечення законозгідно стейту вимагають від кожного продавця забезпечення мати дозвіл (лайценс). Ця молода жінка перейшла там відповідний вишкіл і щойно в гравні д.р. одержала бажаний дозвіл на продаж союзового забезпечення. Чи вона буде працювати для УНСОЮЗУ, ще поки що не знаємо. Також у листопаді відвідав Головну Канцелярію УНС адвокат д-р Нестор Олесницький у товаристві професійного продавця забезпечення, який є менеджером у комерційній компанії „Джерзі Стейт“. Цей молодий чоловік погодився бути дорадником нашого Союзу в різних справах, пов'язаних з підшукуванням професійних продавців забезпечення, їхнім вишколом та в інших справах служити порадами для Фінансового, Рекордового та Організаційного Відділів. З ним відбуло кілька зустрічей, під час яких члени Екзекутиву, zatrudнені в Головній Канцелярії, вислухали його поради. Згідно з його планом, він поспішає в короткому часі підшукати для

нас кілька професійних продавців союзового товару і вишколить їх. Також у грудні 1982 прибув до нас молодий українець з Англії, який, за його словами, продавав життєве забезпечення у Відні, Австрія. Ми прийняли його на працю, вишколили і призначили його на місце Нью Йорк. По п'ятих місяцях він залишив працю, бо не мав успіху. Ці дані говорять самі за себе - всі пошукування за організаторами не дали ніякого результату.

Ще слід згадати, що від першого липня 1982 року бувший головний організатор Василь Оріховський залишився на працю, як старший обласний організатор на Округи стейтів Нью Йорк і Нью Джерзі. Його завданням є допомагати в праці в першій мірі поодиноким Відділам, секретарям, головам Округ, а найважливіше дбати про те, щоб Округи виконували свої організаційні квоти, а теж самому організовувати кожного місяця нових членів. За час від 1-го липня до кінця грудня 1982 р. Василь Оріховський придбав для УНСОЮЗУ 9 нових членів.

Не мавши організаторів у Канаді, не мавши їх у західних стейтах Америки, мені треба було звернути всю увагу на наших ще довго, довго незаступних секретарів, які в невідрадных обставинах працюють для УНСОЮЗУ. Байду-же, чи вони є в старшому віці, чи молоді, союзові секретри є одиницями, які кожного місяця збагачують УНСОЮЗУ новими членами. І якщо були деякі успіхи, а такі були, бо ж придбання понад тисячі членів в останніх місяцях року треба назвати напевно успіхом, то це в головній мірі їхня заслуга. В подяку за ті успіхи клоню голову перед Вами, всі секретарі УНСОЮЗУ, навіть тоді, коли Ви придбали лише одного члена. Бо ж знаємо, що з одиниць твориться цілість.

Уже скоріше у мого звіту я згадав про деяких голів Округ і висловлюю подяку за їхню працю. Але це не означає, що голови Округ, які не мали виконаної квоти на трохи більше відсотків, не заслуговують на подяку. Так не є - моя щира подяка належить всім головам Округ, бо знаю, що всі вони посвячували свій час для загальних союзових справ. При тому мушу згадати, що не вважаючи на різні обставини, моя співпраця з головами Округ була гарна і цією дорогою висловлюю їм усім мою щиру подяку.

Знаю, що будуть мене, як головного організатора, питати, а то й картати за те, що не виконано організаційної квоти, призначеної в конвенційному році, приєднання 4,000 нових членів, бо придбано лише 2,483 члени. У відповідь на такий закид можна б багато сказати. На мою думку, кожний здороводумаючий українець знає, де є причина невдачі.

Перед закінченням цього звіту вважаю за доцільне згадати, що у звітному часі я був головою 83-го Відділу ім. Івана Франка у Філадельфії, з яким я пов'язаний понад 30 років. Я був координатором передової Філадельфійської Округи, належав до Управи українського Спортивного Товариства „Трибуна“, а також належав до Управи „Самопомочи“. Як організатор, у перших 6-ох місяцях я приєднав до УНС 20 членів, а від липня до грудня 1982 року я придбав 18 членів. Разом в минулому році я придбав 38 нових членів.

Кінчаючи цей звіт почуваю до милого обов'язку висловити щиру подяку „сусідам“ - членам Екзекутиву, zatrudненим у Головній Канцелярії за дружню співпрацю. Моя щира подяка секретри Організаційного Відділу Марії Савчак, яка фахово і професійно виконує свої обов'язки.

ТАБЛИЦЯ Ч. 1

ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ ІХ СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У 1982 РОЦІ

Місяць	Число членів	Сума забезпечення	В тому АДД
Січень	24	\$ 302,500	19
Лютий	153	394,500	14
Березень	179	422,500	19
Квітень	295	498,000	18
Травень	286	775,500	44
Червень	90	207,500	6
Липень	132	305,500	12
Серпень	124	260,000	11
Вересень	141	350,500	24
Жовтень	210	515,500	22
Листопад	247	590,000	22
Грудень	592	1,395,000	30
Разом	2,483	\$6,017,000	241

ТАБЛИЦЯ Ч. 2

ЖІНКИ-ЧЕМПІОНКИ УНСОЮЗУ, ЯКІ В 1982 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ БІЛЬШЕ ЧИМ 10 НОВИХ ЧЛЕНІВ

П.ч.	Ім'я і прізвище	Відділ ч.	Присл. членів
1.	Квітка Стецюк	25	36
2.	Христина Фуґа-Гербергі	269	35
3.	Дарія Чапар	347	25
4.	Ольга Осеередчук	37	21
5.	Анна Гарас	47	21
6.	Олександра Дольницька	434	21
7.	Маргарета Гентош	305	20
8.	Анна Ремік	238	16
9.	Марія Гаравус	127	15
10.	Катерина Гурчак	117	13
11.	Текля Мороз	465	12
12.	Олена Олек	22	12
13.	Марія Душник	293	10
14.	Софія Оріховська	340	10

ТАБЛИЦЯ Ч. 3

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ НА ПРОТЯЗІ 1982 РОКУ ПРИЄДНАЛИ БІЛЬШЕ ЧИМ 10 НОВИХ ЧЛЕНІВ

П.ч.	Організатор	Відділ число	Здобув членів
1.	В. Пастушок	231	51
2.	Р. Татарський	94	45
3.	І. Гаврилюк	360	41
4.	С. Гавриш	83	38
5.	І. Чопко	271	38</

ТАБЛИЦЯ Ч. 4

„БУДІВНИЧІ УНСОЮЗУ“

1. Н. Олесницький	27	22
2. Ольга Осередчук	37	
3. Анна Гарас	47	
4. Б. Зорич	432	
5. Олександра Дольницька	434	
6. В. Бойд-Борисевич	94	
7. Маргарета Гентош	305	
8. Л. Гардінк	206	
9. В. Шаран	407	
10. А. Слюсарчук	174	
11. А. Цідин	55	
12. П. Когут	56	
13. Т. Сливинський	59	
14. Анна Ремік	238	
15. Й. Ярема	372	
16. П. Дяків	427	
17. Марія Гараус	127	
18. Б. Ожежинський	216	
19. І. Бліха	42	
20. М. Олшанський	51	
21. Д. Головатий	53	
22. А. Кейбіда	322	
23. В. Ореховський	353	
24. І. Петрунчук	78	
25. Катерина Гуцайлюк	147	
26. М. Карачевський	221	
27. І. Малик	320	
28. Евстахія Мілянчик	450	
29. Гелен Олек Скатт	22	
30. д-р О. Волянський	88	
31. Г. Корбач	146	
32. Т. Бутрей	164	
33. О. Благітга	170	
34. П. Шерба	173	
35. М. Крика	237	
36. С. Іваніцький	276	
37. П. Тарнавський	375	
38. Р. Припхан	399	
39. Д. Пиш	458	
40. М. Шпінто	489	
41. М. Хоманчук	5	
42. Л. Блонарович	34	
43. Юлія Демчук	76	
44. І. Данилюк	93	
46. М. Юзєнів	195	
46. І. Пригода	200	
47. Т. Кубарич	217	
48. М. Мартиненко	245	
49. Стела Федик	292	
50. В. Шпацький	327	
51. Текля Мороз	465	
52. М. Шеремета	70	
53. А. Кушнір	83	
54. Ю. Юрків	130	
55. Т. Дуда	163	
56. В. Бліш	170	
57. П. Залуга	183	
58. О. Твардовський	214	
59. П. Лішак	230	
60. С. Волянчик	240	
61. Марія Душник	293	
62. Б. Ковч	328	
63. Софія Ореховська	340	
64. В. Гетьманський	374	
65. І. Данківський	375	
66. Марія Нечай	403	
67. Ю. Бударський	422	
68. С. Чорномаз	490	

ТАБЛИЦЯ Ч. 5

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЦЕВІ ГРУДНЯ 1982 Р. ПРИСЛАНИЛИ ІВ АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.ч.	Число Відділу	Місцевість	Присланих членів
1.	94	Гамтрамк, Мич.	65
2.	231	Кемден, Н.Дж.	48
3.	88	Кергонксон, Н.Й.	47
4.	360	Бомфало, Н.Й.	41
5.	271	Елмайра, Н.Й.	38
6.	316	Рочестер, Н.Й.	38
7.	368	Маямі, Флориди	37
8.	25	Джерзі Сіті, Н.Дж.	36
9.	216	Філадельфія, Па.	36
10.	242	Фраквилл, Па.	36
11.	379	Чикаго, Ілл.	36
12.	269	Екстон, Па.	35
13.	32	Філадельфія, Па.	31
14.	161	Ембрідж, Па.	31
15.	170	Джерзі Сіті, Н.Дж.	29
16.	434	Монтреаль, Квебек	27
17.	83	Філадельфія, Па.	26
18.	347	Міллівіл, Н.Дж.	26
19.	341	Віндзор, Онт.	25
20.	353	Нью Бронкс, Н.Дж.	25
21.	103	Мілвокі, Виск.	24
22.	407	Торонто, Онт.	24
23.	27	Ньюарк, Н.Дж.	23
24.	47	Бетлегем, Па.	22
25.	375	Філадельфія, Па.	22
26.	37	Елізабет, Н.Дж.	21
27.	432	Торонто, Онт.	21
28.	305	Магони Сіті, Па.	20
29.	206	Вунсакет, Р.Ай.	19
30.	59	Бріджпорт, Конн.	18
31.	174	Дітройт, Мич.	18
32.	238	Бостон, Масс.	17
33.	427	Ст. Катрине, Онт.	17
34.	55	Куртис Бей, Мд.	16
35.	56	Вілінг, Вест Вірджинія	16
36.	114	Чикаго, Ілл.	16
37.	127	Бомфало, Н.Й.	16
38.	293	Брукліни, Н.Й.	16
39.	327	Гемпстед, Н.Й.	16
40.	372	Плейнфілд, Н.Дж.	16
41.	423	Чикаго, Ілл.	16
42.	221	Чикаго, Ілл.	15
43.	22	Чикаго, Ілл.	14
44.	42	Пассейк, Н.Дж.	14
45.	51	Чикаго, Ілл.	14
46.	53	Піттсбург, Па.	14
47.	322	Ньюарк, Н.Дж.	14
48.	399	Чикаго, Ілл.	14
49.	5	Асторія, Н.Й.	13
50.	76	Ньюарк, Н.Дж.	13
51.	78	Майнерсвилл, Па.	13
52.	147	Алентавн, Па.	13
53.	245	Трентон, Н.Дж.	13
54.	276	Ембрідж, Па.	13
55.	287	Джерзі Сіті, Н.Дж.	13
56.	292	Дітройт, Мич.	13
57.	320	Балтимор, Мд.	13
58.	422	Філадельфія, Па.	13
59.	450	Нью Йорк, Н.Й.	13
60.	146	Дітройт, Мич.	12
61.	164	Бервик, Па.	12
62.	173	Вілмінгтон, Дел.	12
63.	217	Рочестер, Н.Й.	12
64.	230	Янгстаун, Огайо	12
65.	237	Честер, Па.	12
66.	367	Рочестер, Н.Й.	12
67.	458	Гамільтон, Онт.	12
68.	465	Ляшин, Квебек	12
69.	473	Монтреаль, Квебек	12
70.	489	Нью Йорк, Н.Й.	12
71.	34	Річмонд, Вірджинія	11
72.	93	Сентрал Фолс, Р.Ай.	11

73.	153	Філадельфія, Па.	11
74.	194	Нью Йорк, Н.Й.	11
75.	200	Озон Парк, Н.Й.	11
76.	325	Брукліни, Н.Й.	11
77.	340	Ньюарк, Н.Дж.	11
78.	15	Вашингтон, Д.К.	10
79.	70	Джерзі Сіті, Н.Дж.	10
80.	112	Клівленд, Огайо	10
81.	130	Нью Йорк, Н.Й.	10
82.	156	Честер, Пал.	10
83.	163	Філадельфія, Па.	10
84.	183	Дітройт, Мич.	10
85.	214	Ньюарк, Н.Дж.	10
86.	240	Клівленд, Огайо	10
87.	328	Клівленд, Огайо	10
88.	430	Філадельфія, Па.	10
89.	490	Ірвінгтон, Н.Дж.	10

ТАБЛИЦЯ Ч. 6

ОКРУЖНІ КОМІТЕТИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ГОЛОВИ, ЩО ЇХ ОЧОЛЮЮТЬ — 1982

1. Аллентавн, Па.	Анна Гарас
2. Балтимор, Мд.	мгр Богдан Ясінський
3. Бостон, Масс.	Володимир Гетьманський
4. Баффало, Н.Й.	Роман Конотопський
5. Чикаго, Ілл.	Михайло Ольшанський
6. Клівленд, Огайо	Василь Ліщинський
7. Дітройт, Мич.	Роман Татарський
8. Джерзі Сіті, Н.Дж.	Володимир Білик
9. Мінеаполіс, Мінн.	Глірій Папій
10. Монтреаль, Квебек	Текля Мороз
11. Ньюарк, Н.Дж.	Юліан Баранюк
12. Нью Гейвен, Конн.	д-р Михайло Снігурович
13. Нью Йорк, Н.Й.	Микола Хоманчук
14. Ніагара, Онт.	адв. Богдан Долішній
15. Пассейк, Н.Дж.	Іван Хомко
16. Перт Амбой, Н.Дж.	Михайло Захарко
17. Філадельфія, Па.	Петро Тарнавський
18. Піттсбург, Па.	Андрій Джула
19. Рочестер, Н.Й.	Володимир Гавриляк
20. Скрантон, Па.	Микола Мартинюк
21. Шамокія, Па.	Тимко Бутрей
22. Сиракузи-Ютика	д-р Іван Гвозда
23. Торонто, Онт.	Василь Шаран
24. Трой, Н.Й.	Михайло Савків
25. Вільс Бері, Па.	мгр Роман Дяків
26. Вінніпег, Манітоба	мгр Іван Геврик
27. Вунсакет, Р.Ай.	Леон Гардінк
28. Янгстаун, Огайо	Естеля Волошин

ТАБЛИЦЯ Ч. 7

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У 1982 РОЦІ

Округа (основ)	Кількість Відділів	Придбано у 1982-р. членів	на суму	АДД
ОКРУГИ ПЕНСІЛЬВЕНІ				
1. Філадельфія	40	427	\$926,500	62
2. Піттсбург	18	112	206,000	5
3. Шамокія	20	108	215,000	10
4. Аллентавн	13	54	114,500	8
5. Скрантон	6	17	36,500	2
6. Вільс Бері	9	18	32,000	
Разом	106	736	\$1,525,500	87

ОКРУГА МЕРІЛЕНДУ

Балтимор	9	56	\$149,500	6
----------	---	----	-----------	---

ОКРУГИ НЬО ЙОРКУ

1. Нью Йорк	33	214	\$548,000	19
2. Сиракузи-Ютика	14	73	157,500	15
3. Рочестер	10	76	101,000	3
4. Трой	7	31	61,500	
5. Боффало	8	66	200,500	5
Разом	72	460	\$1,068,500	42

ОКРУГИ НЬО ДЖЕРЗІ

1. Ньюарк	20	140	\$479,500	9
2. Джерзі Сіті	11	109	284,500	9
3. Перт Амбой	12	62	141,500	12
4. Пассейк	5	25	50,500	
Разом	48	336	\$956,000	30

ОКРУГИ ІЛІНОЙ, МИШІГЕН І ОГАЙО

1. Чикаго, Ілл.	33	209	\$454,000	12
2. Дітройт, Мич.	20	171	573,500	11
3. Клівленд, Огайо	21	74	176,500	12
4. Янгстаун, Огайо	9	23	36,000	1
Разом	83	477	\$1,240,000	36

ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ

1. Нью Гейвен, Конн.	18	51	\$71,500	1
2. Бостон, Масс.	6	39	87,000	3
3. Вунсакет, Р.Ай.	6	33	91,000	
Разом	30	9	\$249,500	4

ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ

1. Центральна	6	12	\$15,000	
2. Мінеаполіс, Мін.	6	21	80,000	2
3. Ст. Луїс, Мо.	5	1	1,000	
Разом	17	34	\$96,000	2

Необ'єднані Відділи в Америці	22	16	58	\$180,500
-------------------------------	----	----	----	-----------

ОКРУГИ КАНАДИ

1. Торонто, Онт.	23	80	\$213,000	15
2. Монтреаль, Квеб.	8	61	132,000	5
3. Ніагара, Онт.	9	53	148,500	3
4. Захід Канади	18	9	51,000	
Разом	58	203	\$544,500	23
Загальна сума	445	2,483	\$6,010,000	241

ТАБЛИЦЯ Ч. 8

О К Р У Г И ВІДСОТКОВЕ ВИКОНАННЯ КВОТИ ЧЛЕНІВ 1982 Р.

П.ч.	Округа	Квота	Здобули	Відсоток
1.	Аллентавн	70	54	77
2.	Балтимор	50	56	112
3.	Бостон	35	39	111
4.	Баффало	50	66	132
5.	Чикаго	390	209	53
6.	Клівленд	230	74	32
7.	Дітройт	210	171	81.4
8.	Джерзі Сіті	115	109	94.5
9.	Мінеаполіс	30	21	70
10.	Монтреаль	80	61	76.2
11.	Ньюарк	160	140	87.5

12. Нью Гейвен	115	51	44.3
13. Нью Йорк	350	214	61.1
14. Ніагара	60	53	88.3
15. Пассейк	40	25	62.4
16. Перт Амбой	100	62	62
17. Філадельфія	420	426	101
18. Піттсбург	150	112	75
19. Рочестер	100	76	76
20. Скрантон	20	17	85
21. Шамокія	100	108	108
22. Сиракузи-Ютика	100	73	73
23. Торонто	210	80	38
24. Трой	70	31	44.2
25. Вільс Бері	20	18	90
26. Вінніпег	70	9	10.2
27. Вунсакет	25	33	132
28. Янгстаун	40	23	57
29. Центральна	30	12	40
30. Ст. Люїс	15	1	0.6
Необ'єднані Відділи	50	50	101.1
Разом	3,505	2,483	70.8

ТАБЛИЦЯ Ч. 9

ВІДЗНАЧЕНІ ОКРУГИ УНС - 1982 Р.

За найкраще виконання квоти членів:

Баффало, Н.Й.	перше місце
Вунсакет, Р.Ай.	перше місце
Балтимор, Мд.	друге місце
Бостон, Масс.	друге місце

За прислання найбільшого числа членів:

Філадельфія, Па.

За працю всіх Відділів Округи:

Філадельфія, Па.
Бостон, Масс.
Джерзі Сіті, Н.Дж.

ТАБЛИЦЯ Ч. 10

СПИСОК ОКРУГІЩО ВИКОНАЛИ КВОТУ НА 100% І ЯКИМ ПРИСЛУГОВУЄ ВИНАГОРОДА ПО \$2.00 ЗА КОЖНОГО НОВОГО ЧЛЕНА, ЗАБЕЗПЕЧЕНОГО ЖИТТОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ У 1982 РОЦІ

Округа	Квота	Прислано	В тому числі			Життєве забезп.	До виплати
			АДД	ТР-65	Льотер.		
Балтимор	50	56	6	—	—	50	\$ 100
Бостон	35	39	3	—	—	36	72
Баффало	50	66	5	2	—	59	118
Філадельфія	420	426	60	23	17	327	654
Шамокін	100	108	10	2	2	94	188
Вунсакет	25	33	—	1	—	32	64
Разом							\$1.196

У Філадельфії відзначено 40-річчя „Нашого Життя”

Ніде правди діти, наші жінки як на рідних землях, так і в розсіяній своєю невиспущеною працею добились величезних досягнень у всіх ділянках не тільки серед нашої спільноти, але і серед чужинців у вільному світі.

Чи колинебудь хтось із нас міг подумати, що наші молоді жінки зможуть бути, як кажуть, за пана-брата із найвищими американськими державними мужиками? Цього, напевно, не втілювали б ми, чоловіки.

Не було таких міжнародних жіночих конгресів, де не було б наших жінок чи то в ролі представниць офіційних, півофіційних чи як обсерваторок.

Та поговорім про День журналу „Наше Життя”, що його влаштував 90-й Відділ СВА у Філадельфії, головою якого є метка і підприємиця Оксана Фаріон.

Цей День відбувся в неділю 13-го листопада 1983 року у великій залі Українського Освітньо-Культурного Центру. Його відкрила О. Фаріон, голова згаданого Відділу.

Перед сценою на довжелезному столі розкладено весь матеріял про те, як твориться журнал, починаючи з вступних праць через майстерство для виготовлення набору (літер) в наборних машинах, кінчаючи надрукованими сторінками журналу. З цим цікавим процесом познайомились чимало осіб.

Доброна публіка сиділа за круглими столами, прикрашеними архівними примірниками журналу. Оформлена з естетичним смаком сцена (поблищені кольорові обкладинки „Нашого Життя”, гарно прибрані столи, на яких шпалілись осянні квіти, не згадуючи вже мило всім неним обличчя членів цього Відділу — все це створювало дуже приємну атмосферу. А це чи не найважливіше.

Програма подумана була так, щоб дві доповіді були переплетені мистецькою програмою. Обидві доповіді — ред. Лілія Бурчакінська і ред. Уляна Любо-

вич говорили про поодинокі етапи журналу речево, цікаво та на високому культурному рівні, за що одержали рясні оплески.

З піснями у супроводі бандури виступила молода вродлива Лаврентія Турквич, яка виконала чотири пісні, захопивши публіку. Тембр її голосу приємний, виконання мистецьке. Почувалася на сцені вільно. Стиль пісень збережений. Зміни настроїв при виконанні кожної пісні передавалися і публіці, тож не дивно, що її виступ викликав вдячність і щедри оплески. Співачка-бандуристка дві перші пісні вибрала із збірки Євдохи Заїхи, а дві чергові з іншої збірки.

Другою атракцією програми було скрипкове сольо Віри Бойко. Її, теж молодшу красуню, знаємо вже з її попередніх виступів. Вона має неабияку техніку і вміння видобути приємний звук, хоч і не зі Страдіварі. Виконала вона „Сонатину” А. Дворжака — концерт для скрипки і фортепіано. Успіх цієї блискучої точки програми слід завдячувати в рівній мірі Роксолані Гарасимович, яка не тільки музичного фону для скрипки, але була співвиконавцем цього значного твору. Тому що Антонін Дворжак у своїй творчості часто звертався до фольклору поодиноких слов'ян. Зого музика близька нашій душі. Може саме тому наші музиканти люблять виконувати його твори.

При кінці імпрези багато гостей підходило до ред. Уляни Люболич, яка кілька літ проживала у Філадельфії, щоб привітати її з нею і переконатися в цьому. Така ж молодий мистецький виконавець за їх столами віддало багато осіб, щоб особисто познайомитися з ними і погратувати за виступи.

Ще довго гуторила публіка при каві і солодкому, та захоплено згадувала День журналу „Наше Життя”.

Яр-Кий

„Українські танцюристи в Маямі” танцювали в ЕПКОТ Центрі

При Українсько-Американському Клубі в Маямі, Фла., існує особня секція молоді під назвою „Українські танцюристи в Маямі”. Ця група на протязі понад 20 років, діючи під проводом Тараса Максимовича, що є головним радником УНС, і Катерини Голіської, дали не тільки в самому Маямі, але й далеко поза ним, а головне по різних місцевостях у Флориді ряд виступів, які глядачі завжди приймають дуже привітно, і які робили добру прислугу українській культурі.

В суботу, 17-го грудня 1983 року, на запрошення Волт Дізі ЕПКОТ Центру вони виступили там з гостинною програмою у фестивалі. Виступала старша група в числі 20 танцюристів і танцюристок. Всіх танцюристів є понад 40 разом з молодшою групою.

Попередніми роками ці танцюристи виступали в паролі Джуніор Орендж Бовлі і дістали визначні нагороди, включно з першою, були фільмовані, про них звіту-

вала американська преса і показували їх у телевізійних передачах.

Виступ цієї групи у Волт Дізі ЕПКОТ Центрі слід уважати великим успіхом. Сам виступ танцюристів був знаменитий. Їх там також фільмували для пізнішого показу у Волт Дізі Центрі і запрошено на майбутнє до дальших виступів.

Хоч „Українські танцюристи в Маямі” чисельно не є великою групою, але якісно ансамбль цей належить до передових, а якщо мова про грацію і прелезність виконуваних рухів, то вони заміпонували б і самому балетмейстрові Кривоносу з ансамблем „Ятрань” в Україні, який кілька літ тому був у Маямі, бачив їх виступ і висловився про них дуже похвально. Інструкторкою і прима-балериною „Українських танцюристів в Маямі” є Ганя Максимович, відома теж із своїх виступів на Союзіні.

Ю. Ц.

„Лемківський вечір” у Пассейку

На запрошення 70-го Відділу СВА до Пассейку, Н. Дж. прибули небуденні гості, а саме: письменниця Іванна Савицька та співачка Христина Карпевич з програмою під назвою „Лемківський вечір”, монтаж слова і пісні.

Голова 70-го Відділу СВА Галина Бобилік відкрила вечір. У своєму вступному слові вона навітнула повну трагедію лемків в роках 1945-47, коли одних виселено валось з українських земель на захід на т. зв. „Землі Одзискане”, а інших — на схід, за Сян і Буг. Цю трагедію лемків-українців Г. Бобилік окреслила, як „своєрідний голокост, якому немає подібного в історії”.

Трагедія полягає не тільки у відібранні від лемків-українців української землі, в їх фізичному знищенні й виселенні, а й у знищенні історичних скарбів архітектури (церков), їхнього побуту та великого вкладу лемків в українську культуру, а навіть і в світову. В обороні своєї праправдівської землі, своїх родин та свого укладу життя лемки проявили в рядах УПА надзвичайні акти героїзму. І саме отим героїчним лемком, отій зеленій Лемковині, нескороїній шайській землі, що випала жертвою страшного насильства, вклоняємось нині доземно нашою скромною програмою. — закінчила Г. Бобилік.

Культурно-освітня референтка Леса Мочула подала коротко життєпис наших митих гостей. Письменниця Іванна Савицька, народжена на Лемківщині, до 10-го року життя говорила тільки лемківською говіркою. Писати почала, коли їй було 16 років. Її вірші друкувалися безперервно понад 30 років в дитячих журналах. Де появилось біля 300 казок, віршів, опо-

відань і шарад. У ЗСА видає книжки, остання її збірка нарисів лемківською говіркою „Ой, верше, мій верше”. Вона співпрацює зі „Свободою”, де має свою колонку „З мого вікна”. Письменниця тричі нагороджена другою нагородою на конкурсі СФУЖО.

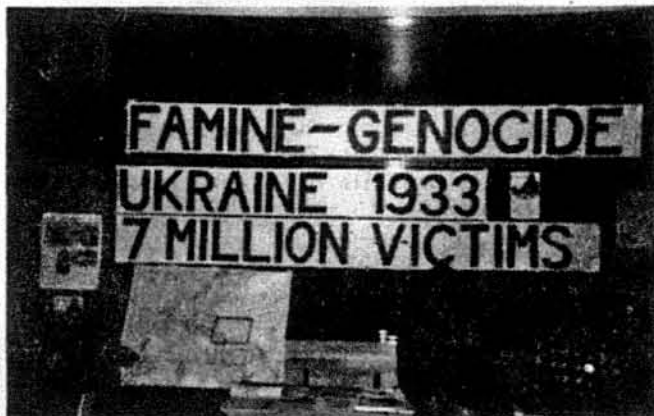
Співачка Христина Карпевич, колишня учениця фортепіано проф. Романа Савицького, закінчила музичну студію в Гантер коледжі і коледж музики Маннес у Нью Йорку. Вона виступала в операх та на концертах. Лемківські пісні вивчила для цієї програми.

Програма складалася із чотирьох частин — оповідань, які переплітались співом. Відразу наші артисти зачарували публіку. Слухаючи оповідань і пісень, всі немов би полинули думками в далеку від нас Лемківщину, у зелені поляни, де колись жили наші побожні й працюючі газди й газдині. На закінчення Іванна Савицька прочитала свій останній спогад з побуту на Лемківщині, оповідаючи про те, як вона недавно відповідала свої рідні сторони і ходила „стежками молодості”. Це дуже сумне, трагічне оповідання. Замість зустріти свою рідну, квітучу землю, такою, як вона її покинула, знайшла вона саму руїну — згорілу школу, зачинену церкву, зашпуні могили, де спочивають її предки...

Публіка нагородила виконавців оплесками і з захопленням чекало закінчення вечора гуторила з артистами. Сподіваємось, що в недалекому майбутньому шановні гості звітують до нас з іншою програмою, а громада Пассейку і околиці належно їх зустріне.

С. Марченко

В Йорк університеті відзначено Великий голод

Інформаційний стіл на виставці про голод.

В Йорк університеті від 14-го до 18-го листопада 1983 року відбувся Тиждень відзначення Великого голоду 1932-33 років в Україні. Метою цього Українського Тижня було поінформувати не-українців про цей мало-відомий голокост. Цю мету успішно досягнуто. Сотні не-українців перший раз дізналися про голод в Україні.

На протязі тижня відбувалися доповіді, виставки фотографій і документів, літературний вечір, біла інформаційного столу з величезним написом „Голод — Геноцид України — 1933: 7 мільйонів жертв”, постійно сиділи студенти Українського Клубу, які відповідали на питання й роздавали різні матеріяли. Університетська студентська газета „Ексклабур” помістила під ряд три інформативні й прихильні статті, а „Торонто Стар” також помістила позитивну статтю в вівторок, 15-го листопада.

Тиждень офіційно був відкритий в понеділок вечорі, 14-го листопада, паннахидою в каплиці Релігійного Цент-

ру в Йорк університеті. Панахиду відправили англійською й українською мовами отець митрат Іван Татариш, парох української католицької церкви св. Велико-мученика Дмитрія, отець Тарас Лозинський, сотрудник цієї самої парафії, і отець Михайло Болдирчук, парох української православної церкви св. Дмитрія.

Отець Татариш, промовляючи англійською мовою до присутніх, які склалися з українських і неукраїнських студентів, професорів і гостей, сказав, що „Божа справедливність вимагає від нас, щоб ми пам'ятали Великий голод в Україні, інакше історія буде повторюватися й людство буде терпіти”. Отець Татариш звернувся до нас, щоб Бог сотворив земські багатства для всіх, а не тільки для деяких, і що „сьогодні люди далі терплять в Україні, в концетраційних таборах в Сибіру Бог вимагає від нас, щоб ми завжди обороняли й допомагали своїм братам і сестрам по цілому світі”.

Присутні спонтанно співзакінчення на ст. 6.

Церква і релігія у передачах Радіо Канада

„Церква і релігія в Канаді” — це назва постійної рубрики у тижневій системі передач Українського Відділу Радіо Канада, які транслюють двічі на день сім днів на тиждень. На ділі — це щось більше, ніж тільки назва. Церковно-релігійна тематика Українського Відділу Радіо Канада охоплює більшість аспектів життя й праці віруючих канадців усіх віровизнань, а зокрема обширно духовне життя й діяльність громадян українського роду. Поруч з цим, у цій рубриці та в окремій хроніці життя українців Канади й інших країн світу вміщується багато інформаційного матеріялу про українські Церкви всіх віровизнань та про їхні прицерковні організації.

Голоси речників тих Церков зокрема сильно лунають протягом різдвяного й великоднього сезонів, коли наші Владика особисто або через своїх єпископів-помічників звертаються своїми посланнями до „людей українського роду на рідних землях” і в розсіянні на сродно-азійському континенті.

Саме новий 1984-ий рік розпочався в канадському радіомовленні традиційно-

ми посланнями Владик Української Православної Церкви та Української Католицької Церкви: Блаженнішого Архiepіскопа Андрея — Митрополита УПЦеркви в Канаді та Архiepіскопа Максима — Митрополита УКЦеркви. Ці послання передано спершу у святвечірній 15-хвилинній передачі, згодом — 7-го січня (на Різдво) у першій півгодинній та описі у чотирьохгодинній передачі. У недільній передачі прозвучало знову послання Головної Управи Української Євангельсько-Рформованої Церкви в ексилі, а крім того, ще й бесіда про Свят-Вечір і Різдво, як фактичний початок національно-українського літочислення. В усіх цих програмах лунали українські колядки у виконанні хорів з Канади.

Півгодинна передача у п'ятницю, 6-го січня, складалася з розповіді пластових вихованців про те, як Пласт у Монреалі зберігає святвечірні звичаї та довідки з Торонто про ролі жіночих організацій у виховуванні дітвори й молоді на свідомих носіїв українських християнських традицій.

Закінчення на ст. 6.

ПОДЯКА

Дня 8-го жовтня 1983 р. відійшов у Вічність з Волі Всевишнього наш Найдорожчий МУЖ, СИН І РІДНИЙ

бл. п.

ЛЮБОМИР МИХАЙЛО ЛАМПІКА

Цією дорогою складаємо нашу подяку о. Х. Войтні, ЧСВВ за уділення Святого Причастя й Єлеопомазання, о. С. Шевчука за переведення похоронних відправ і молитви перед і після трини, о. д-рові М. Ваврикові за розради в нашому нестерпному болі, Rev. Dean Whitney за відвідування Хворого в шпиталі з релігійними потіхами.

Наше щиро-сердечне Спасибі Дорогий Роднін, всім Друзям, Приятелям, знайомим за вислови співчуття особисто чи листовою, за квіти та за участь у похоронах. Зокрема наша зворушлива подяка Приятелю з Трентону, що так чисельною участю в похоронах ашанували Покійного.

Дякуємо проф. Р. Левичу, маестрові М. Морозові, п. І. Головки, мр І. Костюкові й іншим за відспівання Панахиди над гробом.

Дякуємо д-рові Р. Морозові за провід тринною й за прощальну промову.

За прощальні слова дякуємо: п. Jeffrey Notarbartolo, мр І. Костюкові й проф. Р. Левичу.

Дякуємо Сестрицтву св. Андрія за влаштування трини. Дякуємо похоронному заведенню П. Ярем за справне переведення похоронів.

Дякуємо глибоко всім Жертводавцям за їхні пожертви на Служби Божі (дуже чисельні), молитви й на інші цілі в пам'ять Покійного Любічка.

Дякуємо за вітні й квіти: д-рові Т. В. Кулик, Фльориди, І. Самокиш, Каліф., Х. Т. Шумило, І. Р. Келебай, Монреалі, д-рові М. І. А. Гнатюк, Огайо, й зокрема дякуємо за кошкі квіти невідомій особі.

Дякуємо за пожертви на:

Українська Академія Арт. Штук й Науки — пп. Кош; Фонд дослідів хвороби рака: Barclay Travel Agency, д-р М. І. Долінович; Теологічну школу — І. Думанський, Я. Середюк, М. Сльва;

Патріарший Фонд — (Листа в „Свободі” з 17 листопада 1983 р.) С. І. Головки, О. І. А. Джаман, О. Дубик, Імж. Р. Кузик, Ю. І. Д. Надраги, Б. І. М. Осадці, І. М. Мороз, О. Труш, Н. І. М. Мітрині, Р. І. О. Мітрині, Н. І. Геруси, І. Р. Левички, Ж. І. Р. Ямрозик, К. І. А. Буки.

Разом \$270 00

На Політичних в'язнів і їх родини — О. Прийма \$25, О. Малик \$25, д-р О. І. Р. Мороз \$50, О. Ямрозик \$25, І. Мороз \$10, О. І. О. Клефас \$20, О. І. К. Гречак \$20, Е. Плескачевська \$20, Н. І. М. Мітрині \$10, М. І. О. Шумило \$25, Р. І. О. Мітрині \$10, Е. І. Д. Портіко \$25, С. Салік \$20, П. І. В. Магун \$10, М. І. В. Ворх \$25, С. Вовк \$25, С. І. О. Іванчук \$20, О. Кобзар \$20, Я. І. Р. Лабки \$10, А. І. І. Хоманчук \$20, І. Т. Кулик \$25, О. І. А. Джаман \$25, А. І. С. Петрунчук \$10, О. Труш \$10, Г. І. Костюк \$25, О. І. І. Самокиш \$50, О. І. О. Стиранка \$25, О. І. Р. Самокиш \$25, Н. Самокиш \$25, В. І. І. Гайдош \$200, М. І. Л. Лампіки \$800

Разом \$1,610 00

На „Смолоосип” — М. І. Л. Лампіка \$200, д-р М. Козмарська \$50, М. Гордіничук \$30, Я. Баладюк \$25, Д. Кузик \$30, П. І. Л. Бубепа \$25, М. І. С. Б. \$20.

Разом \$380 00

Згідно бажань жертводавців пожертви віддано на:

Патріарший Фонд \$270 00

Політичних в'язнів \$1610 00

„Смолоосип” 380 00

Український Музей — Лампіки 200 00

Інші — відспівано особисто.

Нехай Всевишній Господь винагородить усіх Вас сторицею своїми ласками

РОДИНА

Помолось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів
Фонду Катедр Українознавства

Впрел. о. декан Петро Огірко відслужить Заупокійну Святую Літургію, в п'ятницю, 27-го січня 1984 року, о год. 9-й ранку, в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні, Масс., за Блаженної Пам'яті:

АНАТОЛІА КОС-АНАТОЛЬСЬКОГО
проф. ПЕТРА І МАРІО БІЛАНОВІЧ
СТЕФАНІО КОХАНОВСЬКУ
д-р СЕРГІЯ КРОТЮКА
ОСИПА МАРУСЬКА
д-ра МИКОЛУ ЯЦКОВА

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів.

Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Перший Курень
УПСеніорату
ІМ. О. І. С.
Тисовських

у невимовному смутку повідомляє Членство Пласту
й Українське Громадянство, що дня 8-го січня 1984 року, в Дітроїті, Миш., відійшов у Вічну Ватру

сл. п. пластун — сен. керівництва
Д-р Антін Жуковський
„Жук”

довголітній заслужений член нашого Куреня; визначний українсько-американський громадський і політичний діяч. За видатну діяльність Покійний був відзначений пластовим золотим орденом „Вічного Вогню”.

СТАРШИНА І ЧЛЕНИ 1-го КУРЕНЯ
складають опечалений Дружний й Роднін Покійного щирі вислови глибокого співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Рідними І Знайомими,
що 24 грудня 1983 р. відійшла від нас у Вічність

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ІВАННА З РУДАВСЬКИХ СТРІЛЬБИЦЬКА

уроджена 17-го листопада 1895 р.

У глибокому смутку:

сини:

д-р ОЛЕСЬ

СЛАВКО з дружиною ТАНЕЮ

внука — КСЕНЯ з мужем НИКОЛОЮ КОВАЛЬ
правнуки — НАДІЯ І АНДРІЯ КОВАЛЬ
братанок — проф. д-р ОЛЕКСАНДЕР
РУДАВСЬКИЙ з Родиною, San Jose, Calif.

родина:

МАРІЯ СТІЛЬБИЦЬКА, Україна

НУСЯ ЛЕНИК, Чикаго

МИХАЙЛО ЛЕВИЦЬКИЙ з Родиною, Чикаго

ПОХОРОННИХ ОБРЯДІВ довершили Впр. о. Симеон Хроміш, парох Мішавоки І Форд Вейн і наш особистий приятель о. Мйрон Ковч, парох Флінт, Миш. 28-го грудня 1983 р. на Lindenwood Cemetery, Форт Вейн, Індіана.

Присмо про молитви, а замість квітів просимо скласти пожертви на Патріарший Фонд.

ПОДЯКА

„ПРАВДИВИХ ПРИЯТЕЛІВ ПІЗНАЄШ У ГОРЮ”

Цими словами хочемо зложити найсердечнішу подяку Всім, хто був з нами у нашому горю і смутку. Спеціально дякуємо Всім, що прибули помини снігів, морозів і негоди на похорони, а спеціально мому шкільному товаришеві Мака Яремич, який приїхав з Дітроїту та привіз нашого особистого приятеля Всч. о. Мйрона Ковча, який своїм милим голосом та двома прощальними промовами звеличав похорони та дорогому нам Інж. Петрові Бобрикові та його дружині Марусі з донечками, які привезли дорогого нам о. пароха Симеона Хроміша з Мішавоки, та спеціально дякуємо Інж. Бобрикові за його дякування під час Служби Божої і похоронних відправ. Дякуємо дорогому приятелю д-рові Богданові Маскові І його дорогій Дружині, які помімо страшної погоди, приїхали на похорони з Толідо, Огайо. Дякуємо нашому сусідові і дорогому приятелю нашій родині д-рові Володимирові Базалі, дякуємо Панству З. І. А. Осінчукам І Панству Гр. Горохам, Пані Едмонд з Родиною І Панові С. Боровому, дякуємо всім нашим Парافیянам І Приятелям з православної церкви, а спеціально нашим святам К. І. Е. Ковалем та Роднін Чебикін І Всім, яких не можна особисто вичислити за співчуття, квіти і пожертви на Служби Божі. Нехай Господь Сторицею Своєю винагородить Всім.

Горем прибути у смутку:

сини:

ОЛЕСЬ

І СЛАВКО з дружиною ТАНЕЮ

З глибоким смутком повідомляємо, що 10-го січня 1984 року відійшов у Вічність

бл. п. д-р

Лонгин Шанковський

довголітній член Українського Лікарського Товариства.

Дочі І Роднін Покійного висловлюємо наші глибокі співчуття.

Управа Українського Лікарського Товариства
Північної Америки — Відділ Огайо

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЬО ЙОРКУ

136 Друга Авеню, 2-й поверх
(дім УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 20-го січня 1984 р., о год. 7-й веч.

Д-р Вікентій Шандор

бувший посол уряду Карпатської України в Празі 1938—1939

ВИГОЛОСИТЬ ДОПОВІДЬ НА ТЕМУ

„КАРПАТСЬКА УКРАЇНА, ЯК НЕВІД'ЄМНА
ЧАСТИНА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ”

По доповіді — запити і дискусія

Церква...

Закінчення зі ст. 5.

Колядки у виконанні дитячого хору змінювали вірогідність цих слів, бо співали нашіди українських поселенців, народжені виховані тут, у Канаді чи взагалі на північноамериканському континенті.

Ось так приблизно щороку, протягом всього різдвяного сезону, Відділ Радіо Канади українською мовою вже 32 роки інформує мільйони українців та українців за океаном про духовно-церковне життя українців Канади. Та не лише Канади, бо в щільній хроніці та в різних бесідах, звітах і в інтерв'ю завжди є певна інформація про церковно-релігійне життя українців Америки, Великобританії, Франції, Італії, Австралії, Бразилії, Аргентини, Венесуели. Коли є тільки для цього певні дані, тоді в цих програмах передається інформація про переслідування віруючих українців і українців усіх віровишень та про їхню підтримку перед обличчям навколишнього тиску на рідних землях і в розсіяні на Східній Європі та в Азії.

Бесіди, інтерв'ю, огляди преси і звіти про церковні собори чи з'їзди прицерковних організацій завжди становили і далі становлять важливу частину радіопередавань Українського Відділу Радіо Канада. Звичайно, редакція того Відділу завжди потребувала активної й моральної підтримки в цьому ділі від духовних і світських діячів та пересічних громадян кожного віровишення. І ця підтримка інформаційним матеріалом завжди була, буквально з першого дня, коли вже майже 32 роки тому вперше пролунало українське слово на коротких хвилях канадського радіомовлення.

Як у перших трьох передачах, так і в останніх, єпископи, священники і богослови Української Православної та Української Католицької Церков своїми посланнями проповідами і радіоінтерв'ю завжди допомагали збагачувати своє авторитетно-інформаційне українське радіопередавання з Канади. Богослужбові співі і релігійні пісні, колядки, щедрівки і воскресні пісні завжди доповнювали словесну інформацію звуками музичного генія — українського народу та його композиторів.

На основі особистих свідчень слухачів в Україні, Польщі, Чехо-Словаччині, Румунії, Югославії та в інших державах церковно-релігійні програми Українського Відділу Радіо Канада вітаються значною популярністю.

Цю співзвучність зі слухачами здобуто наполегливою працею радіо-журналістів цього Відділу, що єдиний з усіх одинадцятимовних секцій Радіо Канади втримує такі програми протягом майже 32 років!

Вдячність слухачів, загнаних у важкі умови комуністичного життя, мабуть, найкраще відтворюють слова однієї слухачки, що дякує за ці радіопередавання і пояснює: "...тут, у м. Ярославі, немає української церкви. Час від часу з Перемішля приїжджає до нас український католицький священник і служить Службу Божу в каплиці римсько-католицького храму. Я — православна, але холжу на ці Богослуження, бо Господь Бог один... Радіопередачі з Канади, зокрема недільні, доповнюють моє духовне життя. Прошу, передавайте більше богослужбених співів!"

Таких свідчень — писемних і усних — є дуже багато, і з України, і з Казахстану, і з Сибіру... Певним показником успішності цих програм є недавній напад "Радянської України" на недільні передачі Радіо Канада.

Редакція Українського Відділу Радіо Канада у своїй практичній роботі визнає, що справді є один Бог для всіх і що, на ділі, є одна українська християнська Церква. Бога і цю Його Церкву можна найкраще проповідувати українською мовою, українською релігійною піснею та українським духовним словом.

Але ця редакція не могла б задовільно виконати свого завдання у згоді з цим принципом, якщо б не було згаданої підтримки з боку українських ієрархів, священства і світських діячів. Тому щира подяка належить українським владикам — зокрема Блаженнішому Андрееві, Митрополитові Української Православної Церкви та Митрополитові Максимові, главі Української Католицької Церкви в Канаді (разом з їхніми помічниками і духовенством) за те, що вони ці програми зміцнювали і далі зміцнюють своїм авторитетним словом. Вони при кожній духовно-національній нагоді своїм словом безпосередньо дають духовну розраду мільйонам українських душ саме за посередництвом канадського радіомовлення з Монреалю.

І ця ідея, безкорислива співпраця продовжується в новому 1984 році.

Роман Рахманний

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ заявив у четвер, 12-го січня, що після консультацій з англійськими і кубинськими представниками підписано угоду змінити "оборону, незалежність і територіальну цілість" Анголі. Повідомлення советського урядового агентства ТАСС нічого не говорить про те, хто брав участь у консультаціях, коли вони відбулися та як буде зміцнена оборона Анголі. Дипломати вважають, що Советський Союз погодився збільшити військову допомогу англійському уряду та 30,000 кубинського війська, яке перебуває в Анголі.

RESEARCH ANALYST

American radio station in Munich, RFE/RL, Inc., has vacancy for Research Analyst of Ukrainian affairs. Position entails keeping abreast of current developments both in the Ukrainian S.S.R. and in the emigration, writing on short notice, concise analyses of events/trends, and working closely with Ukrainian broadcasting service of RFE/RL, Inc. Candidate should have a higher education/equivalent experience, a knowledge of Soviet affairs in general and expertise in Ukrainian affairs, preferably as demonstrated by publications. A good command of English, Ukrainian, and Russian is necessary. Remuneration not less than DM 52,546 per annum plus furnished housing and other fringe benefits.

Submit curriculum vitae with writing samples or publications to:

Personnel Department
Radio Free Europe/Radio Liberty, Inc.
Oettingenstrasse 67
8000 Munich 22
West Germany

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО

коштує
\$5,000 — \$10,000
забезпечення

АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ

Такі низькі вкладки для нових грамот
Акцидентового Забезпечення, видані після
1-го жовтня 1983 року, виносять:

\$6.50 ..... річно
\$3.35 ..... піврічно
\$1.75 ..... квартално
60 ..... місячно

ЦЮ ГРАМОТУ МОЖУТЬ НАБУТИ ТІЛЬКИ ЧЛЕНИ
УНСОЮЗУ У ВІСІ 16 до 55 років.

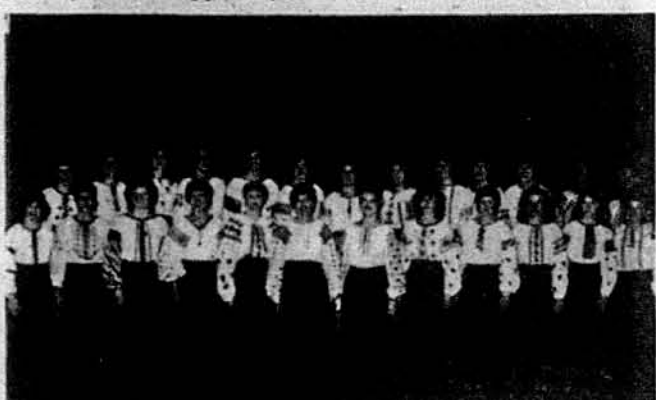
Ще одна сила для розвитку
української хорової музики

Хорове мистецтво на Заході досягає з кожним роком широту більшого значення як у кількості, так і в якості. Найбільший відсоток становлять мішані хори. Чоловічих, а зокрема жіночих хорів існує дуже мало. Покищо відомі є три жіночі хори, які вєслилися для розвитку української хорової музики. Існують вони в Нью Йорку, Едмонтоні та після довгої перерви почав знову працювати хор у Вінніпегу. Особливо мою увагу своєю історією існування привернув жіночий хор "Ярослава" з Вінніпегу.

Говорячи про самий початок завдання хору "Ярослава", можна в двох словах сказати, що зродився він у хаті, тобто в родині Розмарі і Ярослава Шурів. Ярослав

Ярослав Шур

(Світлана Норберт)

Хор "Ярослава"

Шур — соліст-баритон, довгі роки співав з хором "Бурлаки" в Великобританії. Виступавши в Європі, соліст згодом переїхав до Вінніпегу, де закінчив філософський факультет Манітобського університету, спеціалізуючись у церковній музиці. Одночасно Я. Шур виступав у Канаді, досягнувши перше місце на музичному Фестивалі Манітоби, ЗСА та Римі на концерті в честь Блаженнішого Патріарха Йосифа.

Використовуючи свій природний талант та 25 років безперервної праці для розвитку української пісні, Ярослав Шур в 1977 році почав працювати зі своїми дочками — Петрусою, Наталією та Даркою, давши їм підвалини для розвитку хору "Ярослава". Зібравши шістьнадцять дівчат, з 1978 року почалися перші виступи хору на концертах, академіях та на телебаченні в програмі. Однак, тяжка недуга перервала працю диригента і не одному здавалося, що практично хор перестав існувати. Минувало чотири роки, поки маестро міг повернутися на дорогу своєї праці до поставленої перед собою мети.

І так у 1982 році знову почався рух у хаті Ярослава Шура, в якій, як у 1977 році, так і тепер, відбувалися проби. Кількість дівчат в хорі зросла до 26 членів. Це молоді дівчата, більшість з яких студіює в університетах Вінніпегу. Працювали вони тяжко, бо зрозуміли, що проби такого хору в приватній хаті не належать до найкращих. Впертість і дисципліна та любов до української пісні довели до того, що відроджений хор "Ярослава" виступив, даючи повний концерт 23-го жовтня 1983 року в Вінніпегській Галерії мистецтв.

Поява хору перед українською публікою Вінніпегу викликала надзвичайне зацікавлення. Зал Галерії була щільно заповнена. Програму свого концерту хор "Ярослава" розпочав "Молитвою за Україну" слова Т. Курпіти, в музичній обробці М. Федорова. Хор проспівав 15 пісень. Багато з них були народні пісні в музичній обробці А. Грицака, Г. Верьовки, Д. Луценка, Т. Гриценка та І. Майчика, а крім того, пісні на слова Л. Українки, М. Ткача, М. Хромея, Г. Колесни, Л. Забашти, Кривенького та Р. Савицького.

Усі пісні були виконані надзвичайно професійно, що вказувало на високий музичний рівень хору, якому акомпанувала Петруса Шур, вчителька двомовної англійсько-української програми та одночасно студентка педагогічного відділу Торонтонського університету.

Динамічна експресія, чистота звуку, пречиста та музична інтелігентність з українською музикою, безперечно, цільно доходила до слухачів, захоплених вже самою презентацією хору

"Ярослава". Головними точками програми були: сольо: Г. Іван, М. Юзвішин, та дуети, які виконали М. Косці і А. Іванчук та М. Косці і І. Мельник. Вмело включено програму, переплетану хоровими, "Марена" в музичній обробці К. Доминичева та "Не шуми, калінонько" слова Д. Луценка, в хореографії Мирона Тарасюка, була доповнена сольо на піану у виконанні Д. Легейна, який з надзвичайною пречистістю виконав Етюд "Зимовий вітер" опус ч. 25, число 11 Шопена та "Мадарський Респондент" число 11 Ліста.

Усі точки програми публіка обдарувала гарячими оплесками, а кінцеві овації не було кінця, як також і за кульминаційним зустрічем. Причин цього різни. Одних притягнули питання, на які вони шукали відповіді, інших — шість жіночої краси, що інших, як мене, — одне і друге. В першій мірі, чому відомий соліст-баритон вирішив створити хор — з цим питанням звернувся я до диригента хору Ярослава Шура. Відповідь: "...Я народився в пісні і ніколи не вступлюся з цієї дороги... нам треба йти вперед з культурою, бо наші батьки нічого більше зі собою не привезли".

Питання: В чому полягає успіх вашого хору? Відповідь: Праця і ще раз праця. Для цього масою знаменитий склад дівчат, багато з яких вперше виступало перед публікою. Власне в них лежить заслуга і успіх нашого хору. Дівчата, пов'язуючи пісню і приязню, створили велику силу, яка переламала лід, доходячи до професійного рівня виконання хорової пісні.

П.: З якими проблемами ви зустрілися на дорозі вашої праці? В.: Зрозумілим є, що хор, створений однією людиною, чи в нашому випадку родиною, а не організацією, має більше проблем у розумінні для своєї праці та в чисто мистецтвовому контексті. Однак, відданість дівчат та допомога о. Добрянського і Шевченківської Фундації Вінніпегу, допомогла нам поступово йти внаслідок праці.

П.: Які плани має "Ярослава" на майбутнє? В.: Є їх багато: з головних готуємося до концерту на 22-го січня, який відбувається в Едмонтоні. На весні плануємо поїхати з концертами до ЗСА.

Ярослав Шур є не лише солістом, диригентом, батьком чотирьох дітей, але й вчителем музики у державних школах Вінніпегу, де провадить чотири хори. Ярославів Шурів, людини, відданої праці на користь української національності, як і усім членам хору "Ярослава" слід поградувати та побажати успіхів в майбутній праці для розвитку українського хорового мистецтва.

НОРБЕРТ

В Йорк...

Закінчення зі ст. 5.

вали під умільним проводом о. Лозинського й всі засвітили свічки в пам'ять жертв голоду.

Після панахиди відбулося відкриття виставки фотографій і документів про голод у галерії Самуїл Зак у Стонг коледжі. Виставка складалася з матеріалів із архіву Марка Царинника, з монреальської виставки Зоряни Гриценко-Лугової, з вінніпегської виставки "Маме, хліба!" й телевізійної програми СібіСі "Птахи не співали" Олега Румак. Біля всіх фотографій й документів були пояснення українськими студентами університету Йорку, Скотт Валас і Алі Казімі.

Відкриваючи виставку, Елізабет Сабістон, професор англійської літератури в Йорк університеті й голова Стонг коледжу, промовила до приблизно 75 людей. У своїй промові вона представила голівні факти про Голод — штучне створення його, розмір, байдужість західних урядів і остаточне знищення не тільки селян, а й українського відродження. Вона процитувала з проповіді англійського поета ХУІІ ст. Джон Донна: "...Коли хтонебудь умирає, умирає частина мості істоти, бо є частиною людства..."

Проф. Сабістон підкреслила цю думку Дж. Донна про участь кожної людини в людстві і заявила, що "кожного разу, коли ми свідомо не звертаємо уваги на терпіння, чи то афганських народів, чи то афганських, — кожного разу, що ми посміхаємося із канадського ідеалу багатокультурності, ми биваємо частину себе. Колежд Стонг гордий, що в його галерії поміщено цю виставку, яка відзеркалює національне життя й терпіння важливої канадської етнічної громади й відзеркалює наше гуманістичне прагнення суспільної справедливості, наше позуття минулого, на якому ми мусимо будувати наше майбутнє, і наше зобов'язання будувати зв'язки поміж людьми".

Романа Багрі-Пікулик, професор української літератури й мови в Йорку, представила провідників українських організацій, присутніх на відкритті: д-р Петро Глібович, голова КУК Онтаріо; проф. Орест Рудзик, голова Торонтонського КУК; проф. Василь Янишевський, голова Комітету дослідження голоду; Марія Підковчак, голова Комітету українців Канади. На відкритті були також присутні представники з ексекютиви польського конгресу в Канаді. Проф. Багрі-Пікулик подякувала спонсорам, зокрема Стонг коледжу, й директору галерії Зак — Діксі Вустер і Ользі Сірак, яка є адміністраторкою Стонгу.

Проф. Орест Субтельний з відділу історії й відділу по-

літичних наук в Йорку у своїй промові з'ясував причини відзначення голоду: поперше, для знання й дослідження фактів; подруге, для розвитку вміння критичного думання, яке має змогу не бути обдуреним пропагандою; потретє, й найважливіше, для створення символічного хреста для мільйонів жертв, які померли без хреста.

Підсумовуючи, проф. Рудзик підкреслив важливість таких відзначень в університетському й англомовному середовищі. Панахиду й виставку зфільмували два українські студенти університету Йорку, Скотт Валас і Алі Казімі.

У вівторок, 15-го листопада, відбулася доповідь професора Богдана Кравченка з Альбертського університету й Канадського Інституту Українських Студій на тему: "Штучно створений Великий голод в Україні — 1933: причини й наслідки".

Користуючись багатьма дотепер неживаними матеріалами, проф. Кравченко описав сталінську індустріалізацію й примусову колективізацію й підкреслив, що голод був свідомим геноцидом українського селянства. Також описав знищення української інтелігенції. Після доповіді, на якій було коло 80 людей, відбулася жвава дискусія.

16-го листопада, прочитав доповідь письменник Марко Царинник на тему "Спіле око на бівство". Він цитував з багатьох новонайдених документів, які ясно показують, що американський уряд, а зокрема британський уряд, багато знали про голод в Україні і свідомо вирішили не допомагати. Після доповіді було телевізійне інтерв'ю з британським письменником Малколмом Магариджом. Іронічним було те, що доповідь Марка Царинника відбулася якраз у день п'ятидесятиліття встановлення дипломатичних зв'язків між ЗСА і Советським Союзом.

Тиждень відзначення голоду закінчено літературним вечором про голод.

Твори вибрали й читали Марко Царинник і Марта Горбань-Царинник. Після короткого вступу про знищення письменників, вони читали англійською мовою уривки із спогадів Любченка, Дрижеского, із автобіографічного есею Мойсея Фішбеяна. Українською мовою читали уривок із роману Василя Барки "Жовтий князь" і деякі поезії Олександра Смотрича. Літературний вечір відбувся в Стонг коледжі.

Український Студентський Клуб Йорк університету

У 40-ий день смерті
св.п. Петра Кучми

Двадцять першого листопада відійшов у вічність один із найстаріших піонерів української еміграції св.п. Петра Кучми, що все своє життя присвятив для української громади, в першу чергу Українському Народному Союзові, для його росту і розвитку. Покійний був одним із творців та основоположників цілого громадського і культурного життя у великій метрополії Нью Йорку, включно зі заснуванням 361-го Відділу УНС та Товариства "Дністер", що в тих часах було одним із допомогових товариств, що давало допомогу своєму членству. Св.п. П. Кучма був його довголітнім фінансовим секретарем на протязі 37 років. Він був також довголітнім головним радним УНС, а потім довголітнім головним контролером Головного Уряду УНС. Своєю смертю залишив у смутку Товариство та його членство і велику українську громаду в Нью Йорку. Неслабання смерті перетла нитку його творчого життя.

Смерть — це закономірне явище в людському житті,

Роман Крупка

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Адріан Бриттан...

Закінчення зі ст. 1.

діставав раз-у-раз високі відзначення, як наприклад, Нагорода Пабло Кассала, і вигравав конкурси на різних музичних конкурсах. Поруч списку цих професорів, не менш сильне враження викликає в читача список вже виконаних проєктів Адріана Бриттана на його успішному музичному шляху.

Відданий наскрізь своїй диригентській професії, А. Бриттан розповідає із захопленням про вже пророблену працю диригента оперних постановок в університеті, де він працював. Тут "Продана наречена" і "Богема" Пуччіні, і "Всі вони такі" Моцарта, і "Ріголетто" Верді, й "Аріадна з Наксосу" Ріхарда Штрауса. Всі ці опери з великим успіхом, якщо судити з прекрасних рецензій у пресі, диригував молодий маестро. Треба сказати, що не тільки оркестра, але солісти і хори були також його відповідальністю. Крім опер, під його вправною батогом йшли багато концертів симфонічної музики, як симфонії Бетговена (Перша, Друга, Третя, П'ята, Сьома і Восьма), симфонії Перша і Третя Брамса, симфонії Дворжака Шоста і Восьма та інші його симфонічні твори; у репертуарі диригента А. Бриттана є Мусорський, Шуберт, Мендельсон, Сібеліус, Прокоф'єв, Бородин, Гайдель, Гайдін, Ліст, Моцарт, Россіні, Чайковський, Вівадьї, Вагнер, Хачатурян, Гріг, Гумпердінк, обидва Штрауси — Йоганн і Ріхард, та багато модерних американських композиторів. Знову ж і тут не бракувало найкращих професійних відкриттів про всі ці концерти, про які читаємо в друкованих матеріалах, які ласкаво маестро дав до нашої диспозиції.

Захоплення інструментальною музикою і особливо — оперою, проте, не припустило Адріана Бриттана залишити його "попередньої любові" — скрипки. Він виступав і далі із скрипковим сольо та грає в різних музичних групах, яку дуєтах, тріо, квартетах чи взагалі в малих ансамблях.

У той час інтенсивних виступів із скрипки мав молодий Адріан Бриттан нагоду не раз у концертах виконувати твори українських композиторів — Скорика, Грудина, Лисенка, Косенка та інших. Цей репертуар виконував скрипаль радо на українських імпрезах, на яких маестро ніколи не відмовлявся виступати, чи це було в Римі для Патріарха, чи на Союзіві, чи в Нью Йорку в Літературно-Мистецькому Клубі.

УВАГА! У виданні Об'єднання Українських Письменників "СЛОВО" появилася нова книжка

МИКОЛИ ЩЕРБАКА
ПАХОЩІ СУЦВІТТЯ
ПОЕЗІЇ
(1960-1970)

104 сторінки Ціна \$4.75 + 75¢ порто
Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтвого податку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

СТЕПАН ЛЮБОМИРСЬКИЙ
ПРОМЕТЕЙ
ВОГОНЬ
РОМАН

Ціна: \$18.00 з пересилкою.
Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтвого податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

Філадельфія, Па. Управа 375-го Відділу УНС повідомляє своїх членів про це, що Річні збори Відділу не відбулися, як було заплановано 15-го січня, а відбудуться в НЕДІЛЮ, 29-го СІЧНЯ, о год. 2-й по пол. в канцелярії Окружного Комітету при 5004 Н. Олдрік Рд., Філадельфія, Па. — П. Тарнавський, секр.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568